

SKEDSMO
KOMMUNE

Kommuneplan for Idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2017-2027

Vedtatt i kommunestyret 14. desember 2016

Innholdsfortegnelse

0	Forord	4
1	Innledning	5
1.1	Bakgrunn for planen	5
1.2	Planen er et styringsdokument	5
1.3	Planens avgrensninger	5
1.4	Formål med planen	5
1.5	Planprosessen	5
1.6	Plankravet	6
1.7	Oppbygging av planen	6
2	Visjoner, mål, strategier og satsingsområder	8
2.1	Kommuneplanens samfunnsdel	8
2.2	Visjon for formålene idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet	8
2.3	Hovedmål - langsiktig	9
2.4	Strategier	9
2.4.1	Aktivitetsfremmende tiltak	9
2.4.2	Strategier for utvikling av anlegg og områder for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet	9
3	Hvor fysisk aktive bør vi være i et folkehelseperspektiv?	11
3.1	Anbefalinger fra Helsedirektoratet	11
3.1.1	Barn og unge	11
3.1.2	Voksne og eldre	11
3.2	Økonomiske gevinster ved økt fysisk aktivitet	12
4	Hvor aktive er vi?	13
4.1	Vi trener mer, men er mindre aktive	13
4.2	Hvorfor trener vi?	13
4.3	Hvorfor trener vi ikke?	13
4.4	Hvordan er vi aktive - barn?	13
4.5	Hvordan er vi aktive - ungdom?	14
4.6	Hvordan er vi aktive - voksne?	14
4.7	Idrett og fysisk aktivitet som helsefremmende faktor i et folkehelseperspektiv	14
5	Generelle utfordringer	15
5.1	Behov for flere arealer avsatt til formålene idrett og fysisk aktivitet	15
5.1.1	Idrettsparker og skoler samlokaliseres	15
5.1.2	Flerbrukshaller og ikke gymsaler	15
5.1.3	Sentral beliggenhet i plansonen	15
5.1.4	Idrettsanleggene bør knytte plansonene sammen	15

5.1.5	Trafikksikker grønnstruktur fra bo-områder til idrettspark	15
5.1.6	Omregulering av områder fra idrettsformål til annet formål før erstatning er sikret ..	15
5.2	Innspill på nye arealer til formålet idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet i hver plansone.....	16
5.2.1	Lillestrøm	16
5.2.2	Kjeller.....	16
5.2.3	Strømmen	16
5.2.4	Skjetten.....	17
5.2.5	Skedsmokorset	17
5.2.6	Leirsund	17
5.3	Friluftsliv - utvikling av friluftslivsanlegg	18
5.4	Tiltak innen friluftsliv.....	18
5.4.1	Kartlegging og verdisetting av friluftsområder	18
5.4.2	Gode tilrettelagte innfartsårer til markaområdene	18
5.4.3	Gode tilrettelagte badeplasser.....	18
5.4.4	Urbant friluftsliv	19
5.5	Arrangementer	19
5.6	«Gratisprinsippet» ved bruk av kommunale idrettsanlegg til trening på hverdager.....	19
5.7	Gjeldssanering for idrettslag	20
5.8	Driftsmessige utfordringer	20
6	Behovsvurdering av anleggsmasse	22
6.1	Generell anleggsdekning og mangfold av anlegg.....	22
6.2	Rehabilitering vs nyanlegg.....	22
6.3	Kartlegging av flerbrukshaller	22
6.4	Fotballanlegg i Skedsmo.....	25
6.5	Svømmeanlegg	27
6.6	Kampsport	29
6.7	Ishaller	29
6.8	Klubbhus og garderobefasiliteter	30
6.9	Nærmiljøanlegg	31
6.10	Golfanlegg.....	33
6.11	Skianlegg og helårs turveier i marka	34
6.12	Alpinanlegg	35
6.13	Skyteanlegg	36
6.14	Hestesport	36
6.15	Turnanlegg.....	36
6.16	Cricket.....	37

6.17	Tennis	37
6.18	Friidrett.....	37
6.19	Bygningsmessige vedlikeholdsbehov - kommunalt eide idrettsbygg.....	38
7	Prioriterte og uprioriterte anlegg i 4 års perioden	40
7.1	Større grad av forutsigbarhet – kommunale bevilgninger til idrettsanlegg i 4 års perioden	40
7.2	Handlingsplan - Prioriterte anlegg for årene 2017-2020.....	40
7.2.1	Spillemiddelsøknader på allerede realiserte anlegg	40
7.2.2	Mindre kostnadskrevende investeringer	41
7.2.3	Kostnadskrevende investeringer	41
7.3	Langsiktig plan - Uprioriterte anlegg	42

I tillegg medfølger en egen vedleggsdel

8 Vedleggsdel

8	Vedleggsdel.....	2
8.1	Tilstandsrapport på eksisterende idrettsanlegg.....	3
8.2	Resultatvurdering forrige plan 2012-2015.....	11
8.2.1	Økt fokus på sikring av fremtidige arealer til anlegg for idrett og fysisk aktivitet.	11
8.2.2	Økt fokus på utvikling av sammenhengende tur- og løypenett i kommunen, med forbindelse til nabokommuner	11
8.2.3	Økt fokus på utvikling av funksjonalitet på eksisterende anlegg, samt etablering av flerbruksanlegg til «de største» helårsidrettene	12
8.2.4	Tungt vedlikehold/rehabilitering av eksisterende idrettsanlegg.	12
8.3	Sammendrag resultatvurdering forrige planperiode 2012-2016.....	12
8.3.1	Skedsmo kommunes bevilgninger til investering i idrettsanlegg 2012-2016	12
8.3.2	Utvikling av kommunal bevilgning til «gratisprinsippet» i perioden 2012-2016:	13
8.3	Definisjoner	14
8.4	Innspill fra instanser i høringsperioden	17
8.5	Endringer gjort i høringsperioden 31. august 2016 – 25. oktober 2016.....	83
8.6	Idrettsregisteringen 2015	94
8.7	Regionale og nasjonale mål	106
8.7.1	Regionale mål	106
8.7.2	Nasjonale mål	106
8.8	Litteraturliste	108
8.9	Kart	109

0 Forord

Dokumentet du nå har foran deg er **Kommunedelplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet**, som gjøres gjeldende i Skedsmo kommune for perioden 2017-2027. Kommunedelplanen avløser tilsvarende dokument for perioden 2011-2016.

Det er Kulturdepartementets plankrav av 03.12.93 (V-35/93), senere forsterket i nytt plankrav per 31.05.99, som pålegger kommunene å utarbeide en kommunalt vedtatt plan for anlegg og områder for idrett og fysisk aktivitet, inkl. friluftsliv. I forbindelse med søknad om statlige spillemidler, er det et krav at kommunedelplanens handlingsplan skal rulleres hvert år. Videre forutsetter plankravet en hovedrevisjon i hver valgperiode, helst hvert 4. år. Planen skal være underlagt politisk styring i kommunen. Hensikten med planen er å ha en politisk vedtatt plan, inklusive en plan hvor det fremgår hva kommunen vil prioritere ved utvikling av anlegg til idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet.

Ved en hovedrevisjon tilsier plankravet at planprosessen må følge bestemmelsene i PBL §§ 5-1 og 5-2. Eventuell framtidig stønad fra spillemidlene til idretts/friluftslivsanlegg vil være betinget av at dette plankravet er oppfylt.

Idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet er gitt en fyldig omtale i planen, både ut fra deres egenverdi, og ikke minst som de mest utbredte fritidsaktivitetene i Skedsmo. I tillegg er det ved denne revisjonen av planen også satt fokus på anlegg for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet i et folkehelseperspektiv.

Arbeidet med plandokumentet har vært ledet av avdelingssjef Thor Sandness i park- og idrettsavdelingen i kultursektoren. Planen er i hovedsak ført i pennen av idrettskonsulent, Pål Thoreid. Thoreid har også ivaretatt det redaksjonelle ansvaret for plandokumentet.

Etter politisk beslutning startet planarbeidet i januar 2015, med en første fase som avsluttes i slutten av august 2016, etter behandling og vedtak i formannskapet (kommuneplanutvalget) om å legge planen ut til høring. Planen forventes sluttbehandlet av kommunestyret i november 2016.

Skedsmo Idrettsråd har også ved denne revisjonen medvirket aktivt i planprosessen, blant annet gjennom deltakelse i de møter med lag- og foreninger som er gjennomført i alle kommunens plansoner. I tillegg har idrettsrådet gitt innspill og pekt på de største utfordringene idretten i Skedsmo står overfor i kommende planperiode.

Vi takker alle som har bidratt i planarbeidet og håper at det nye plandokumentet blir et godt redskap i samarbeidet om å forvalte kommunale og organisasjonenes ressurser for å oppnå planens visjon, mål og strategier.

Lillestrøm 27. juli 2016

Anne-Berit Haavind
kommunaldirektør

1 Innledning

1.1 Bakgrunn for planen

Kulturdepartementet pålegger kommunene og ha en utarbeidet plan som er behovsvurdert med prioriterte tiltak innenfor idrett og fysisk aktivitet. Uten en politisk forankret plan, kan det ikke søkes om statlige spillemidler til de anlegg for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv som realiseres i kommunen.

Planen tar for seg kommunen i et 10-års perspektiv med en hovedrevisjon i hver valgperiode, helst hvert fjerde år. Hvert år gjøres det en enkel politisk rullering av en prioritert handlingsplan, hvor det også gis anledning til å flytte på tiltak og anlegg fra uprioritert til prioritert handlingsplan, eller motsatt.

1.2 Planen er et styringsdokument

Kommunedelplanen er en tematisk plan innenfor formålene idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet. Planen omhandler også folkehelseperspektivet, med en avgrensning til forhold som gjelder fysisk aktivitet.

Planen er ikke juridisk bindende eller økonomisk forpliktende. Den er ment som et styringsverktøy for politikken, administrasjonen og befolkningen i Skedsmo kommune. Prioriterte tiltak må følges opp og være i samsvar med vedtak i kommuneplanens arealdel, samt i kommunens ÅB/HP behandling, der det forutsettes kommunal finansiering av et tiltak.

Anleggsutvikling vil være en viktig del, men planen tar også for seg andre tiltak.

1.3 Planens avgrensninger

Kommunedelplanen har fokus og avgrensning til formålene idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv. Det er anleggsutviklingene i kommunen som dominerende i planen, men den berører også folkehelse, men kun knyttet til tiltak som gjelder fysisk aktivitet.

Når det gjelder fysisk aktivitet, så ligger det også mange viktige tiltak i Samferdselsplanen angående fysisk aktivitet som transport. En ny strategi for folkehelse er under utarbeidelse med mål om ferdigstillelse i 2017, og den vil gå dypere inn på det temaet.

1.4 Formål med planen

Kommunedelplanen for idrett og fysisk aktivitet 2017-2027 skal:

1. Sørge for en behovsvurdert og målstyrt utbygging av anlegg til idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet i Skedsmo.
2. Gi innspill til tiltak utover anleggsutbygging innenfor idrett, friluftsliv, og fysisk aktivitet. Herunder fokus på anlegg i et folkehelseperspektiv
3. Gi innspill til kommuneplanens arealdel for å sikre fremtidige arealer for lek, friluftsliv, idrett og fysisk aktivitet.
4. Danne grunnlag for søknad om statlige spillemidler til de anlegg som kvalifiserer til slik støtte.
5. Øke bevisstheten og kunnskapen om idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet.

1.5 Planprosessen

Park- og Idrettsavdelingen i Kultursektoren har skrevet og utarbeidet planen. I prosessen har det vært møter, dialog og korrespondanse med både interne og eksterne parter som berører idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet. Det har vært møter i samtlige plansoner, hvor i hovedsak

idrettsorganisasjonene har vært representert. Det har også vært dialog med flere av friluftslivsorganisasjonene i kommunen. Det er videre arrangert møter med representanter for ungdomsrådene i kommunen. Planprosessen er i likhet med tidligere år, gjennomført i tett samarbeid med Skedsmo idrettsråd.

Organisasjoner, lag- og foreninger, i tillegg til øvrige innbyggere kunne komme med skriftlige innspill til planen innen 30. mai 2015, hvor det kom inn 15 innspill.

Planen er blitt forankret i kommunens planforum (administrativt organ) i høringsperioden.

Planen ble sendt ut på høring i sak 16/211 i august, etter vedtak i Hovedutvalg for Kultur, miljø og landbruk 24. august 2016 og formannskapet 31. august 2016 med høringsfrist 9. oktober 2016. Administrasjonen valgte å forlenge denne høringsfristen til 25. oktober for å gi instansene ytterligere tid enn hva som er påkrevd i henhold til plan- og bygningsloven. Det kom inn 17 skriftlige innspill i høringsperioden. Etter høringsfristen er innspillene vurdert administrativt, før planen gikk til sluttbehandling i Hovedutvalg for kultur, miljø og landbruk 23.11.16, formannskap 30.11.16 og kommunestyre 14.12.16.

1.6 Plankravet

Planprosessen må følge de intensjonene og bestemmelse som ligger til i grunn i Plan- og bygningsloven, og planen er en forutsetning for å kunne motta statlige spillemidler til idrettsanlegg.

Planens minstekrav:

- Målsetting for kommunens satsning på idrett og fysisk aktivitet, herunder også friluftsliv.
- Målsetting for anleggsutbygging og sikring av arealer for idrett og fysisk aktivitet.
- Resultatvurdering av forrige plan med statusoversikt
- Analyse av langsiktige og kortsiktige behov for både anlegg og aktivitet.
- Det skal gjøres rede for sammenhengen med andre planer i kommunen.
- Prioritert handlingsplan for utbygging av idrett- og friluftslivsanlegg.
- Grov kostnadsvurdering av investering og drift på prioriterte tiltak.
- Uprioritert liste over langsiktige behov.
- Lokalisering av eksisterende og planlagte anlegg.

1.7 Oppbygging av planen

Planen består av 7 hovedkapitler, i tillegg til en vedleggsdel. *Kapittel 1* gir en generell innføring i bakgrunn for planarbeidet, plankrav, planens avgrensninger, samt en presentasjon av selve planprosessen. *Kapittel 2* peker på Skedsmo kommunes overordnede visjoner, mål og strategier, nedfelt i vedtatt kommuneplan, samt visjoner, mål og strategier på sektornivå. *Kapitlene 3 og 4* setter fokus på folkehelseperspektivet med føringer fra nasjonale myndigheter. Kapitlene er beskrevet forholdsvis detaljert som et oppspill til planens betydning når det gjelder å utvikle idrettsanlegg for å møte en stadig voksende inaktivitet også i Skedsmos befolkning. Utvikling av og tilgang til ordinære anlegg for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet har utvilsomt stor betydning sett i sammenheng med et folkehelseperspektiv. Også i Skedsmo må det være en generell målsetting å øke innbyggernes fysiske form. *Kapittel 5* gir en generell beskrivelse av de anleggsmessige utfordringer som ligger i hver av kommunens 5 plansområder (Leirsund, Lillestrøm/Kjeller, Skedsmokorset, Skjetten og Strømmen). I kapitlet berører en også utfordringer/tiltak som ikke er anleggsrelaterte (gratisprinsippet, bedre utnyttelse av skolelokaler, større grad av økonomisk forutsigbarhet i utvikling og finansiering av anleggene m.m.) I *kapittel 6* følges dette opp med et mer spesifikk fokus på de respektive aktivitetenes anleggs-behov (rehabilitering kontra nyanlegg, vedlikeholdsbehov på kommunalt eide idrettsbygg osv. *Kapittel 7* viser en prioritert handlingsplan over de anlegg som

foreslås realisert i 4 – års perioden 2017-2020. I tillegg fremkommer det i dette kapitlet en liste over langsiktig uprioriterte anleggsbehov. Sistnevnte anlegg kan tas inn i handlingsplanen ved den årlige rulleringen hvert år i 4 års perioden. I kapitlet fremkommer det også en liste over større investeringer som ikke representerer anleggsutbygging, herunder for eksempel større løypeprepareringsmaskiner.

I *kapittel 8*, som er en vedleggsdel, gis det en mer inngående presentasjon og bakgrunnsdokumentasjon over følgende forhold; resultatvurdering av foregående plan (2012-2016), definisjoner, litteraturliste, regionale og nasjonale målsettinger for arbeidet innen området idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet.

2 Visjoner, mål, strategier og satsingsområder

Tabell 1 Visjon, mål og strategier for kommunedelplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2017-2027

Visjon	Skedsmo kommune skal medvirke til at innbyggerne i kommunen får en aktiv hverdag gjennom utvikling av anlegg og nærområder til idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet.
Mål:	Gjennom fysisk tilrettelegging av anlegg og arenaer for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet, medvirke til at flest mulig av kommunens innbyggere innfrir Helsedirektoratets anbefalinger.
Strategi:	God anleggsdekning med et bredt mangfold i samsvar med strategiene slik lik de fremkommer i pkt. 2.1

2.1 Kommuneplanens samfunnsdel

Kommunedelplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet må ses i sammenheng med flere andre planverk i Skedsmo. Viktigst er det å se planen i sammenheng med kommuneplanens samfunnsdel.

Kommuneplanens samfunnsdel, gjeldende for perioden 2015-2025 har vedtatt følgende overordnende hovedmål:

«Kommunens overordnede hovedmål: Skedsmo kommune skal utvikle og vedlikeholde kvaliteter som gjør den til en av landets mest attraktive bosteds- og etableringskommuner».

Videre innenfor kultur, identitet og omdømmebygging er det vedtatt følgende delmål:

«Skedsmo skal være regionens mest interessante besøksmål og Østlandets beste bosted for alle som er opptatt av kultur».

For å nå dette målet, er det valgt tre strategier:

1. Ivareta bredde og mangfold i Skedsmos kulturliv.
2. Etablere et forpliktende, langsiktige samarbeid mellom kommune, kulturliv og næringsliv om sentrale felles oppgaver.
3. Etablere kulturelle fyrtårn.

2.2 Visjon for formålene idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet

I Skedsmo kommune ønsker en å videreføre **visjonene** fra tidligere kommunedelplaner:

” Idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet for alle”

Visjonen innebærer at Skedsmo kommune har som målsetting å legge til rette for at flest mulig skal gis anledning til å utøve idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet.

Visjonen er ikke et uttrykk for at alle mål, strategier og satsingsområder er like høyt prioritert, eller at kommunen kan ta på seg et ansvar for å tilrettelegge for alle typer særvidretter, ferdighetsnivåer eller behov. Planen vil derfor gi uttrykk for noen hovedstrategier- og satsingsområder som vil måtte prioriteres fremfor andre.

Kommunens medvirkning og engasjement er forankret i idrettens, friluftslivets og den fysiske aktivitets egenverdi og nytteverdi, både på det sosiale plan og ut fra et vel dokumentert helseperspektiv.

Dette innebærer at det er *aktivitet* som er det endelige målet. For å skape aktivitet er det viktig og nødvendig å tilrettelegge for utvikling av anlegg og arenaer; fra de helt enkle som turveier og nærmiljøanlegg - til de mer kompliserte og kostbare, som kunstgressbaner og idrettshaller. Selve aktiviteten skal fortsatt skje i regi av de frivillige organisasjonene.

Tidsperspektivet for realisering av det visjonære målet vil strekke seg langt utover planperioden, og må antakelig betraktes i et perspektiv på minst 15-20 år frem i tiden.

Realiseringen av nevnte visjoner og grunnleggende strategi, er bare mulig i samarbeid med et godt fungerende frivillig organisasjonsliv. Dette betinger at organisasjonenes rammevilkår må sikres. Når det offentlige gir støtte til organisasjonene, er det naturlig å fokusere på at etikk- og helsedimensjonene holdes i hevd. Det forutsettes et godt samarbeid på tvers av sektorgrensene og med de frivillige organisasjonene

2.3 Hovedmål - langsiktig

”Skedsmo kommune skal legge forholdene til rette for å stimulere flest mulig til å utøve idrett og fysisk aktivitet - ut fra den enkeltes interesser og forutsetninger – gjerne i nær kontakt med naturen, til beste for helse og trivsel”

2.4 Strategier

2.4.1 Aktivitetsfremmende tiltak

I Skedsmo har en innenfor området idrett, friluftsliv og fysisk et velfungerende organisasjonsliv som kan tilby et mangfold av aktiviteter. Skedsmo kommune ser dette som et viktig virkemiddel for å oppnå kommunale målsettinger nedfelt i kommuneplanen og i kommunedelplanen for idrett og fysisk aktivitet.

Kommunen har et overordnet ansvar for at alle, uansett kjønn, funksjonsnivå og etnisitet sikres like muligheter til å drive idrett og fysisk aktivitet i kommunale anlegg og natur- og friområder. I oppfølging og gjennomføring av de ulike prosjekter i kommunedelplanens handlingsplan, må dette synliggjøres og ivaretas.

2.4.2 Strategier for utvikling av anlegg og områder for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet

1. Kommunen som helhet skal ha en differensiert utbygging som samlet sett gir en god anleggs- dekning både for friluftsliv, mosjon, konkurranse- og toppidrett.
2. Særskilte grupper (barn, ungdom, funksjonshemmede, pensjonister og andre med spesielle behov) skal gis høy prioritering gjennom en styrking av innsatsen for utbygging og rehabilitering av nærmiljøanlegg i kommunens boområder.
3. Det legges til rette for bedre tilgjengelighet til anleggene for flere brukergrupper, herunder også for egenorganisert aktivitet.
4. Av samfunnsøkonomiske hensyn skal skolens, idrettens og friluftslivets behov for arealer og anlegg ses i sammenheng og samlokaliseres som flerbruksanlegg.
5. Flerbruksanlegg med et høyt brukerpotensial, som også kan fremstå som sosiale møteplasser skal prioriteres.

6. Gang-, sykkel- og turveier samt stier og løyper skal tilrettelegges slik at de utgjør et attraktivt og trafiksikkert nett av grønne ferdselsårer og forbindelseslinjer i bebyggelsen, mellom ulike anlegg og sentra, i kulturlandskapet og ut i marka. Opplevelseskvalitetene i landbrukets kulturlandskap skal ivaretas.
7. Det tradisjonelle og enkle friluftslivet i nær kontakt med naturen, med små krav til tilrettelegging og personlig utstyr skal prioriteres. Naturmiljøet og naturens variasjonsrikdom skal i minst mulig grad forringes ved tilrettelegging.
8. Løkker, lekeområder og friluftsområder skal vernes og helst bygges ut slik at lek og rekreasjon er mulig i nærmiljøet, - i den hensikt å minske transportbehov og fremme trivsel i et levende nærmiljø. Nærmiljøområder må sikres i nye boområder.
9. Anleggsbehovet til små idrettsgrener med få utøvere, og arealer til anlegg som er kostnadskrevende, arealkrevende, søkes løst i en regional sammenheng.
10. Idretts- og friluftslivsanlegg må i større grad enn tidligere tilpasses miljøet. Formgivingen må vektlegges.
11. Det må arbeides med økt offentlig engasjement i planlegging, utbygging og drift av idrettsanlegg og aktivitetsområder. God utnyttelse og driftsøkonomi skal sikres. Når andre enn kommunen står som tiltakshaver/søker om tilskudd fra spillemidlene, skal det kreves grundige planer både for finansiering og drift av anlegget.
12. Som et supplement til kommunal drift av større anlegg, inngås det driftsavtaler som sikrer stor grad av brukermedvirkning fra lag- og foreninger.
13. For å stimulere til utvikling av nye anlegg og/eller rehabilitering av eksisterende anlegg, må det tilstrebes hensiktsmessige modeller for finansiering og drift.
14. Ungdom må inngå i planlegging og utvikling av anlegg.
15. Åpningstidene på de ulike arenaene bør utvides og gi plass for alternative aktiviteter. Anleggene bør tilrettelegges for å være naturlige møteplasser og sosiale arenaer også utenom trening/øving.
16. "Gratisprinsippet" vurderes videreutviklet i HP-perioden, i samsvar med Norges idrettsforbunds målsetting om gratis bruk av alle offentlig eide idrettsanlegg for alle under 25 år .
17. Rammevilkårene, jfr. frivillighetserklæringen, sikres for de frivillige organisasjonene.
18. Dagens svømmehallstruktur vurderes i lys av behovet for nytt helårs innendørs svømmeanlegg.
19. Nye arealer for fremtidig bruk til idrett og fysisk aktivitet må sikres i arealplansammenheng.
20. Skolelokaler gjøres i større grad tilgjengelig for fritidsbruk.

Det søkes større grad av forutsigbarhet med hensyn til gjennomføring av kommunedelplanens 4-årige handlingsplan. Med bakgrunn i erfaringstall for bevilgninger til formålene idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet de siste årene, vurderes det innført en fast kommunal investeringsramme hvert år i 4 års perioden. Midler som øremerkes til mindre ordinære anlegg, rehabilitering av anlegg, samt til nærmiljøanlegg.

3 Hvor fysisk aktive bør vi være i et folkehelseperspektiv?

3.1 Anbefalinger fra Helsedirektoratet

I følge Helsedirektoratet så er helsegevinstene ved regelmessig fysisk aktivitet veldokumentert. Fysisk aktivitet fremmer helse, gir overskudd og er et viktig virkemiddel i forebygging og behandling av over 30 ulike diagnoser og tilstander. Det foreligger overbevisende dokumentasjon om en rekke helsegevinster ved regelmessig fysisk aktivitet i alle aldersgrupper.

I 2014 lanserte Helsedirektoratet nye anbefalinger for fysisk aktivitet for barn, unge, voksne, eldre, gravide og kvinner etter fødsel. Anbefalingene er tidligere enn tidligere anbefalinger.

3.1.1 Barn og unge

Anbefalingene for barn og unge er:

- **Minimum 60 minutter fysisk aktivitet hver dag**, alternativt for delt utover uken. Aktiviteten bør være variert og **intensiteten både moderat og hardt**.
- Fysisk aktivitet utover 60 minutter daglig gir ytterligere helsegevinster.
- Minst tre ganger i uka bør aktiviteten være med høy intensitet, og inkludere aktiviteter som gir økt muskelstyrke og styrker skjelettet.

Aktivitetene bør være så allsidige som mulig for å sikre optimal utvikling. De bør påvirke fysiologiske trekk og kvaliteter som kondisjon, muskelstyrke, fart, bevegelighet, reaksjonstid og koordinasjon. Variert fysisk aktivitet gir mulighet til å utvikle både fin- og grovmotoriske ferdigheter. Inne og utelek, kroppspøving, idrett, friluftsliv, fysisk aktivitet ved transport som å gå, sykle eller å bruke sparkesykkel er noen eksempler hvor barn og unge er aktive.

3.1.2 Voksne og eldre

Voksne og eldre som i utgangspunktet er lite fysisk aktive vil ha en betydelig helsegevinst ved å utøve fysisk aktivitet omtrent **30 minutter av moderat til høy intensitet daglig**. Anbefalingene om fysisk aktivitet kan oppsummeres i følgende punkter:

Voksne og eldre bør være fysisk aktive med minimum 150 minutter moderat intensitet per uke eller minimum 75 minutter med høy intensitet per uke. Anbefalingen kan også oppfylles med kombinasjon av moderat og høy intensitet. For eksempel 90 minutter med moderat intensitet og 30 minutter med høy intensitet.

Aktiviteten kan deles opp i bolker på minst 10 minutters varighet.

- Økt dose gir større gevinst. For å oppnå ytterligere helsegevinster bør voksne og eldre utøve inntil 300 minutter øke med moderat fysisk aktivitet i uken, eller utføre inntil 150 minutter med høy intensitet, eller en tilsvarende kombinasjon av moderat og høy intensitet.
- Øvelser som gir økt muskelstyrke til store muskelgrupper bør utføres to eller flere dager i uken.
- Eldre med nedsatt mobilitet, personer som er ustø, anbefales i tillegg å gjøre balanseøvelser og styrketrening tre eller flere dager i uken for å styrke balansen og redusere risikoen for fall.

Anbefalingene om muskelstyrkene aktivitet kan inkluderes i minimumsanbefalingen om minst 150 minutters moderat intensitet. Det kan også legges til som ekstra aktivitet utover dette for økt gevinst.

3.2 Økonomiske gevinster ved økt fysisk aktivitet

I følge Kunnskapsgrunnlag for fysisk aktivitet utgitt av Helsedirektoratet i februar 2014, består velferdsgevinsten med økt fysisk aktivitet av flere leveår og økt livskvalitet. En befolkning med god helse innebærer at befolkningen har flere friske leveår uten økning i helse- og omsorgsutgifter og mulighet for flere år i produktiv arbeid. Verdien av flere friske leveår er større enn kostnaden ved pensjon. Et kvalitetsjustert leveår (QALY) er gitt en økonomisk verdi på kr 588.000,- i sektorovergripende samfunnsøkonomiske analyser.

Tabell 2 - Vunne kvalitetsjusterte leveår pr år relatert til endret aktivitetsnivå i et livsløpsspektiv med forventet levealder på 85 år. Kilde: Kunnskapsgrunnlag for fysisk aktivitet, Helsedirektoratet 02/2014

Endret aktivitetsnivå	Vunne QALY	Gjennomsnittsalder (år)	Antatt gjenværende levetid (år)	Vunne QALY per år
Inaktiv → delvis aktiv	3,98	5	80	0,05
Inaktiv → delvis aktiv	3,77	35	50	0,08
Inaktiv → delvis aktiv	1,67	65	20	0,08
Inaktiv → aktiv	8,28	5	80	0,10
Inaktiv → aktiv	7,83	35	50	0,16
Inaktiv → aktiv	3,52	65	20	0,18
Inaktiv → svært aktiv	15,86	5	80	0,20
Inaktiv → svært aktiv	15,38	35	50	0,31
Inaktiv → svært aktiv	7,26	65	20	0,36
Delvis aktiv → aktiv	4,30	5	80	0,05
Delvis aktiv → aktiv	4,06	35	50	0,08
Delvis aktiv → aktiv	1,85	65	20	0,09
Delvis aktiv → svært aktiv	11,88	5	80	0,15
Delvis aktiv → svært aktiv	11,61	35	50	0,23
Delvis aktiv → svært aktiv	5,59	65	20	0,28
Aktiv → svært aktiv	7,58	5	80	0,09
Aktiv → svært aktiv	7,55	35	50	0,15
Aktiv → svært aktiv	3,74	65	20	0,19

Hvis for eksempel 300 Skedsmoborgere i trettiårene øker sitt fysiske aktivitetsnivå fra inaktiv til delvis aktiv, vil det tilsvare en årlig potensiell velferdsgevinst på 24 kvalitetsjusterte leveår, som igjen tilsvarer litt over 14 millioner kroner pr år (0,08 vunnet QALY pr år x 300 innbyggere x kr 588.000,-).

Fire eksempler på potensiell helsegevinst fra «Kunnskapsgrunnlag for fysisk aktivitet, Helsedirektoratet 2014, side 95»:

1. 100 personer sykler 3 km per dag = 5 kvalitetsjusterte leveår = 2,94 millioner kroner pr år.
2. 100 personer løper med høy intensitet 70-105 min i uken = 7,64 millioner kroner pr år.
(De to første eksemplene tar utgangspunkt i leveårsundersøkelse som viser at 20% er inaktive, 60% delvis aktive og 20% innenfor helsemyndighetens anbefalinger).
3. 100 personer fra 60-69 går trener 2 ganger i uka med instruktør, og går fra å være inaktive til aktive = 10,5 mill kroner pr år.
4. Kroppsøving i skolen økes fra 2 ganger i uka til hver dag.
Kostnad ca 7.500 kr pr år pr elev, ca 75.000,- for hele grunnskoletiden pr elev.
Livsløpsspektivet anslår til sammen en gevinst på 4 QALY leveår med en verdi på kr 588.000,- pr år. Det er over 27 ganger mer enn kostnaden for hele grunnskoletiden.

4 Hvor aktive er vi?

Kunnskapsgrunnlaget om fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv er en grundig kartlegging av tilstanden til det norske folk på nasjonalt og regionalt plan. Under tar vi med det viktigste. Grunnlaget kan leses i sin helhet på Akershus Fylkeskommune sine hjemmesider.

Turstier, løyper og utmarksarealer er de viktigste idrettsarenaene for voksne, mens idrettsanlegg og tilrettelagte nærområder er viktigst for barn og ungdom.

4.1 Vi trener mer, men er mindre aktive

Med unntak av de aller yngste barna er det fysiske aktivitetsnivået i befolkningen urovekkende lavt. En hovedtrend er likevel at flere trener, oftere og lengre og med større intensitet enn før, uavhengig av alder, kjønn, inntekt og utdanning. Levekårsundersøkelsen fra SSB i 2013 viser at mange flere trener i Norge i dag enn ved undersøkelsen i 1997, uavhengig av alder, kjønn og sosioøkonomisk status. 82 prosent av de som er 16 år eller eldre, trente minst én gang i uka. I 1997 var det tilsvarende tallet bare 63 prosent.

Selv om vi trener mer, har de fleste lange sammenhengende stillesittende perioder. Vi må øke hverdagsaktivitet, og redusere og bryte opp lange sammenhengende stillesittende perioder i skole, arbeidsliv, og fritid. Fysisk aktivitet må ikke bare bli noe som betraktes som en aktivitet knyttet til trening, eller utøvelse av frilftsaktiviteter en eller to ganger i uka.

4.2 Hvorfor trener vi?

Av grunner som har «meget stor betydning» for å drive fysisk aktivitet svarer: 62 prosent at det gir fysisk og mentalt overskudd, 59 prosent at de ønsker å forebygge helseplager, 41 prosent at det gir avstressing og avkobling og 32 prosent å ha det gøy/moro. Å konkurrere og måle krefter får minst oppslutning med kun 6 prosent, men størst oppslutning blant menn. For aldersgruppen over 60 år er helserelaterte begrunnelser viktigere enn for den yngste aldersgruppen. For den yngste aldersgruppen er hensynet til utseende, moro, selvtillit og spenning, mye viktigere enn for aldersgruppen over 60 år. Kvinner legger større vekt på flere grunner enn menn, men noe større vekt på fysisk og mentalt overskudd og forebygging av helseplager (Norsk Monitor 2014).

4.3 Hvorfor trener vi ikke?

54 prosent har i samme undersøkelse svart at «å ikke ha tid, eller at det tar for mye tid», har meget stor eller en viss betydning for å ikke trene/mosjonere eller for at det blir mindre enn ønsket. 34 prosent svarte at det er for slitsomt/ krever for mye/ikke orker, og 29 prosent at det er for kjedelig. Det var flere høyt utdannede enn lavt utdannede, og flere i den yngste aldersgruppen (15 – 24 år) enn over 60 år, som mente disse årsakene hadde stor betydning. Kvinner oppga i større grad enn menn at de ikke orket, og at trening var kjedelig. For de over 60 år ble helse, skader og handicap oppgitt å være viktigste årsak til manglende trening/mosjon (Norsk Monitor 2014).

4.4 Hvordan er vi aktive - barn?

De vanligste utendørsaktiviteter om sommeren er sykling, skating, trampoline og frilek. Barn er mindre ute om vinteren, men 70 prosent går på ski, aker eller driver med andre snø aktiviteter i nærmiljøet ukentlig eller daglig, mens 30 prosent sjelden eller aldri gjør dette.

Når barn i alderen 6 – 12 år leker ute, oppholder de seg nært boligen. De leker sjelden eller aldri i skogen eller andre naturområder på egenhånd. Dette er områder de bruker sammen med voksne (NINA 54/2014). I løpet av perioden 2005 til 2013/14 har det vært en tydelig nedgang i utelek blant barn i aldersgruppen 6 – 12 år.

Nasjonale undersøkelser viser at 61 prosent av skolebarna i alderen 6 -12 år, gikk eller syklet daglig til skolen, og at til sammen 74 prosent gikk til skolen minst en dag i uken.

4.5 Hvordan er vi aktive - ungdom?

I overgangen fra barn til ungdom endrer aktivitetsmønsteret seg. Deltakelsen i aktiviteter som fotball, håndball, langrenn, svømming, sykling og organisert dans reduseres, mens aktiviteter som jogging/løping, aerobic, styrketrening og volleyball holder seg omtrent på samme nivå (SSB 2013a). Fram til 20 års alderen spiller majoriteten av gutter hovedsakelig fotball, mens jentene dominerer i håndball, turn og dans (SSB 2014 og Helsedirektoratet 2014).

4.6 Hvordan er vi aktive - voksne?

For personer over 15 år har trening i egen regi (særlig på egenhånd) eller på treningsstudioer økt i popularitet de siste årene (Ipsos MMI 2014). Andelen som trener i regi av idrettslag har holdt seg nokså stabilt over tid fra 1989 til 2013. Fordelt på aldersgrupper, er det flest i den yngste aldersgruppen 15- 24 år enn i eldre aldersgrupper, som trener i idrettslag, i treningsstudio, eller sammen med venner. Eldre aldersgrupper, og særlig de over 60 år, trener i større grad på egenhånd eller sammen med familie (Ipsos MMI 2014).

4.7 Idrett og fysisk aktivitet som helsefremmende faktor i et folkehelseperspektiv

Inaktivitet er dokumentert å utgjøre en betydelig isolert risikofaktor for sykdom og for tidlig død. Den epidemiske fedmeutviklingen i befolkningen er et godt eksempel på negativ tilleggseffekt.

Det vil kunne hevdes at dagens statlige pengebruk til idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet gir økte helseforskjeller mellom ulike grupper i befolkningen. Et nasjonalt mål er å redusere de sosiale helseforskjeller. I denne sammenheng er det betimelig å stille spørsmålet om prioritering av idrettsanlegg og den organiserte idrettens rolle imøtekommer det aktivitetsmønster befolkningen etterspør?

I hvilken grad vil anleggsutvikling og aktiviteter i den organiserte idretten kunne medvirke til å løse de helseutfordringer vi står overfor som direkte følge av inaktivitet?

Videre, i hvilken grad vil større fokus på egenorganiserte lavterskelaktiviteter kunne løse deler av den samme inaktiviteten i befolkningen?

5 Generelle utfordringer

5.1 Behov for flere arealer avsatt til formålene idrett og fysisk aktivitet

Skedsmo kommune har utfordringer i form av stor arealknapphet til formålene idrett og fysisk aktivitet. Med bakgrunn i foreliggende befolkningsprognoser, med forventet vekst til over 90.000 innbyggere i 2045, vil behovet for arealer til idretts- og rekreasjonsformål være nærmest doblet i forhold til dagens nivå.

Ved regulering av områder til idretts- og rekreasjonsformål bør følgende prinsipper legges til grunn:

5.1.1 Idrettsparker og skoler samlokaliseres

Skedsmo kommune har samlokalisert idrettsanlegg og skoler på Stav, Vollahallen, Skjetten stadion og Tæruddalen. Lillestrøm idrettspark, Strømmen stadion, Leirsund stadion, Skedsmo stadion og Slora idrettspark, er i dag ikke samlokalisert med skole.

5.1.2 Flerbrukshaller og ikke gymsaler

Ved bygging av fremtidige skoler i Skedsmo, må det ligge til grunn et prinsipp om at det minimum bygges 1 baners flerbrukshall, i stedet for mindre kroppsøvingsenheter/gymsaler.

Med en samlokalisering av skole og idrettsanlegg vil anleggene utover fritidsbruken, få en tilnærmet maksimal utnyttelse ved at anleggene brukes til kroppsøving, samt ha funksjon som del av en skolegård som innbyr til aktivitet. Dette anses som god samfunnsøkonomi.

5.1.3 Sentral beliggenhet i plansonen

Idrettsanleggene bør ha en lokalisering som er sentralt i den aktuelle plansonen, slik at flest mulig kan bruke fysisk aktivitet for å transportere seg til idrettsanlegget. Med en god grønnstruktur og gang- og sykkelveinett til anlegget vil flere gå eller sykle til aktiviteten. Dette er viktig spesielt for barn og unge. Anleggene bør også ha en beliggenhet ved kollektivaksene.

5.1.4 Idrettsanleggene bør knytte plansonene sammen

Idrettsanleggene kan brukes til å knytte plansonene sammen istedenfor for å legge dem i plansonens randsoner. For eksempel vil deler av Nordbyjordet etter alt å dømme være en bedre lokalisering av en ny idrettspark på Skjetten, enn de forslag som peker i retning av Buhaugen på nordsiden av Bråteveien, inntil E-6. Dette fordi en idrettspark kan knytte Skjetten, Kjeller og Lillestrøm sammen, og tilby aktivitet til flere plansoner. Dette vil føre til mindre trafikk, og flere kan bruke sykkel, evt. gå til anleggene.

5.1.5 Trafikksikker grønnstruktur fra bo-områder til idrettspark

Det skal være enkelt og sikkert og sykle/gå fra boområder til idrettsparker, skoler, barnehager, offentlige institusjoner, handelsfunksjoner, knutepunkter for offentlig transport og marka/friluftsområder.

5.1.6 Omregulering av områder fra idrettsformål til annet formål før erstatning er sikret

Det kan være ønsket om å regulere enkelte områder fra idrettsformål til annet formål. Dette må ikke gjøres før erstatning er sikret. Skedsmo har også noen områder i dag som er regulert til idretts- og rekreasjonsformål, som i kommuneplanens arealdel har vært avsatt til formålet i flere kommuneplanperioder. Dette uten at det er påbegynt utbygging til formålet på disse områdene. Melbyjordet på Skjetten er et eksempel på dette. Hvis ny vurdering viser at det er andre områder som er bedre egnet, så må slike områder være ferdig regulert, før dagens område på Melbyjordet, omreguleres til annet formål.

5.2 Innspill på nye arealer til formålet idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet i hver plansone

5.2.1 Lillestrøm

Lillestrøm Idrettspark har behov for flere arealer til formålet. I tilknytning til idrettsparken ligger Sørumsjordet, som det vil være mulig å videreutvikle. Sørumsjordet er i gjeldende kommuneplan avsatt til formålet idrett- og rekreasjon. I områdets randsone er det de siste årene etablert tursti i kombinasjon med ridesti, som i dag er mye brukt til løping/jogging/turgåing/trim/mosjon og rideaktiviteter. Sørumsjordet har stor betydning for begge brukergrupper, og utvikling av området til den ene parten kan ha konsekvenser for den andre. Ved detaljplanlegging av området må det vurderes hva slags sambruk det skal legges til rette for, og gjøres tiltak deretter. Dagens varierte aktivitetstilbud på Sørumsjordet, blant annet innenfor hestesport og friluftsliv, skal videreføres og gis fortrinn framfor eventuell etablering av nye aktiviteter på dette arealet.

Utvidelse av Lillestrøm idrettspark nordover langs Leiravegen, ble i tilknytning til arbeidet med Sverige og Norges søknad om EM i fotball i 2016, vurdert som et aktuelt fremtidig areale tilknyttet behovet for å imøtekomme en stadig større aktivitet i idrettsparken. Området har en nærhet til dagens fasiliteter i idrettsparken, og kommunen er grunneier på de største arealene. Området vil være nærliggende å vurdere utviklet til hovedarena for kvinnefotball, i kombinasjon med anlegg for flere av dagens hurtigvoksende kampsportidretter.

I Lillestrøm for øvrig, vil Lillestrøm Syd være en god beliggenhet for anlegg som krever sentral beliggenhet for høye besøkstall. For eksempel en nasjonalarena for håndball, ny fotballstadion eller lignende.

5.2.2 Kjeller

Kjeller har i dag kun arealene avsatt til formålet i Nylendlia, hvor det er lagt til rette for alpint. Området kan utvikles videre for helårsbruk. Fremtidige områder må ses i sammenheng med utviklingen av Kjeller flyplass. Hvis flyplassen legges ned må det settes av arealer til idrettsformål på disse områdene.

5.2.3 Strømmen

Strømmen er det mest utfordrende området med hensyn til å sikre arealer til formålet. Strømmen stadion og Slora idrettspark er tilnærmet fullt utbygget til formålet idrett- og rekreasjon.

Nytt område for å sikre arealer til formålet idrett- og rekreasjon, vil kunne være et interkommunalt samarbeid med Lørenskog om arealene i tilknytning til Bårlijordet.

5.2.4 Skjetten

Skjetten stadion med vinterdrift på kunstgress 11er og 7er, samt gjørmebakken mellom Gjellerås og Stav skole som er populær til aking på vinterstid.

På Skjetten er Melbyjordet regulert til formålet, uten at området er påbegynt utbygget. AIL Skjetten Sportsklubb har tidligere spilt inn arealene på Buhaugen på nordsiden av E-6, som et alternativ til å bygge en ny idrettspark på Skjetten. Administrasjonen i Skedsmo kommune vil i tillegg vurdere nedre del av Nordbyjordet som en aktuell lokalisering av en ny idrettspark på Skjetten. Dersom det reguleres et nytt område til idrett- og rekreasjon på Skjetten, vil Melbyjordet kunne reguleres til annet formål.

Det bør også sikres arealer i Bråteskogen nord, ved Bråtejordet skole. Dette området opplever stor utvikling, og det vil kunne lokaliseres anlegg nord for vegen.

5.2.5 Skedsmokorset

Skedsmo kommune venter på en avklaring fra Miljødepartementet/fornyings- og kommunaldepartementet angående Lundjordet som ble lagt inn i kommuneplanens arealdel til idretts- og rekreasjonsformål. Hvis det gis godkjenning til dette arealet, vil behovet være dekket i planperioden, for plansone Skedsmokorset.

Hvis Lundjordet ikke godkjennes, vil en ny vurdering av å sikre arealer på Fribergjordet/Sandbakken, i kombinasjon med dagens Skedsmo stadion, aktualiseres. I gjeldende kommuneplan, er det sikret arealer til en eventuell undergang under Trondheimsvegen, som vil knytte anleggene sammen.

5.2.6 Leirsund

Det er fremdeles arealer sikret rundt Leirsund stadion, som det vil være naturlig å bygge videre på i planperioden. En eventuell flerbrukshall bør vurderes med beliggenhet nærmere Asak skole, hvis mulig.

5.3 Friluftsliv - utvikling av friluftslivsanlegg

Friluftsliv er den vanligste formen for fysisk aktivitet i Norge, og som nordmenn flest er befolkningen i Akershus aktive friluftsmennesker. Rundt fire av ti nordmenn driver friluftsliv minst tre ganger i uka. Friluftsliv er for det meste lite kostnadskreven lavterskelaktiviteter, og kjennetegnes av å være egenorganiserte aktiviteter, utført sammen med venner og familie eller alene.

Skedsmo kommune ønsker å fokusere på utvikling av et løypenett med utgangspunkt i tre «åser», hvor en ser for seg et samarbeid med de kommunene som grenser til samme ås. Det er Bråteskogen på Skjetten, med forbindelse videre til Gjelleråsmarka, i et samarbeid med Lørenskog, Oslo og Nittedal. Asakmarka, fra Lillestrøm idrettspark og Sørumsjordet, i samarbeid med Fet og Sørumsdal. Videre Skedsmomarka og Romerikssåsen fra Tærudalen i samarbeid med Gjerdrum og Nittedal.

Det er blitt gjort mye arbeid i Tærudalen og Skedsmomarka, og fokus i neste planperiode vil være på Bråteskogen og Gjelleråsmarka. Når løypenettet i Bråteskogen og Gjelleråsmarka er etablert, i denne planperioden, vil neste prioritet for utvikling av løypenettet være Asakmarka med tilgang fra Lillestrøm.

I forhold til økt tilrettelegging for friluftsliv, er det også mindre skogsarealer og nærfriområder beliggende nært opp mot boområdene i kommunen, som må prioriteres. I dag er for eksempel Oksefjellet i tilknytning til Lillestrøm Idrettspark godt tilrettelagt med jogge- og ridentier. Nye områder som bør tilrettelegges for allmennheten er Furuskogen/Isakbekken i Lillestrøm som er et statlig sikret friluftsområde. Her vil Skedsmo kommune revidere en forvaltningsplan som danner grunnlag for søknad til Akershus Fylkeskommune for å tilrettelegge området. Fysisk tilrettelegging av anlegg for friluftsliv vil også bli vurdert i tilknytning til friluftslivsområdene på Stampetjern og tilsvarende for friluftslivsområdene ved Tærudtjernene.

Utover det å kunne utøve det naturgitte friluftslivet, er det et stort behov tilrettelegging av friluftslivsanlegg i kommunen. Ovennevnte nærfriområder er eksempler på dette. Dette er tilrettelegging av lavterskel tilbud, som ikke minster viktig i et folkehelseperspektiv. Tilretteleggingen representerer også relativt lave kostnader målt opp mot aktiviteten det genererer.

5.4 Tiltak innen friluftsliv

5.4.1 Kartlegging og verdisetting av friluftsområder

Dette er et nasjonalt prosjekt som styres av Miljødirektoratet nasjonalt og Akershus Fylkeskommune på regions nivå. Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder er et viktig kommunalt virkemiddel for å identifisere, utvikle og ivareta arealer for friluftslivet. Dette legges inn i kartdata å bli et svært godt kunnskapsgrunnlag om verdiene av ulike friluftslivsområder. Områdene vil da inngå i det offentlige kartgrunnlaget og gi en rekke nye muligheter for å ivareta friluftslivsinteresser. Kartgrunnlaget kan brukes i analyser, planlegging og sikring av arealer, som bidrar til mer helhetlig avveining mellom samfunns- og arealinteresser. Skedsmo kommune har meldt seg på prosjektet, og vil gjennomføre kartlegging innen 2017.

5.4.2 Gode tilrettelagte innfartsårer til markaområdene

Det er viktig å sørge for god tilrettelegging av innfartsårene til markaområdene. Det vil si gode parkeringsmuligheter, toalettfasiliteter, søppelhåndtering, oppmerking av stier og kartverk.

5.4.3 Gode tilrettelagte badeplasser

Badeplasser har høy bruk på sommerstid. På vinterstid kan det også være noe aktivitet på snø eller is. Som ved innfartsårer kreves det gode parkeringsmuligheter, toalettfasiliteter, søppelhåndtering og skilting.

Det foreslås å prioritere tiltak på til sammen kr 1.000.000,-, på to steder (kr 500.000 pr sted) som er viktige områder for friluftsliv. Det er badeplassene Tærudtjern i Skedsmomarka og Stampetjern i Asakmarka.

5.4.4 Urbant friluftsliv

Parker og nærområder er viktige friluftslivsområder, spesielt for innvandrere som har en høyere terskel for å ta skogen i bruk til friluftslivsaktiviteter. For å oppnå et urbant friluftsliv bør det tilrettelegges turveier, stier, grønnstruktur, sitteplasser og grillområder i nærhet til bo-områdene. Et viktig område som har behov for oppgradering er Isakbekken/Furuskogen på Lillestrøm Syd som er et statlig sikret friluftsområde. Skedsmo kommune ble tildelt kr 80.000,- i midler til oppgradering av dette området fra Akershus Fylkeskommune i 2016, og det er mulig med mer midler hvis kommunen også bidrar med egenandel. Dette området har en sentral beliggenhet, og det foreslås å bruke kr 500.000,- i kommunale midler, samt søke om mer tilskudd fra Akershus Fylkeskommune.

5.5 Arrangementer

I henhold til kommuneplanens samfunnsdel skal Skedsmo kommune etablere «fyrstårn» i kommunen. Dette kan være store arrangementer som trekker folk fra Østlandet og hele Norge forøvrig. Over kultursektorens budsjett er de siste årene årlig bevilget midler til et arrangementsfond som kan bidra til å få større idrettsarrangement til Skedsmo og Lillestrøm. Dette kan være både kultur- og idrettsarrangementer.

5.6 «Gratisprinsippet» ved bruk av kommunale idrettsanlegg til trening på hverdager

Alle lag- og foreninger hjemmehørende i Skedsmo har i dag gratis leie av gymsaler og svømmehaller til trening på hverdager for alle målgrupper.

Videre ble det med virkning fra og med 2001 innenfor gitte rammer, innført gratis bruk av flerbrukshaller og Skedsmo ishall, for barn og unge til og med det året de fyller 17 år.

Ordningen med "Gratisprinsippet" omfatter i dag Skedsmohallen, Tærud-fjellhall, Tærudhallen, Skedsmo Ishall, Skjettenhallen, Vollahallen, Slorahallen , samt delvis kunstgressbaner eiet av Skedsmo kommune.

Ordningen er begrenset til det til ethvert år bevilgede beløp til formålet. Slik prinsippet gjelder nå, er det imidlertid kun lag og foreninger som trener på de nevnte arenaene som kan gjøre seg nytte av ordningen. Lag og foreninger som enten drifter egne anlegg, eller andre kommunale anlegg, eller må leie seg inn i ikke kommunalt eide anlegg – innenbygds eller utenbygds, nyter ikke godt av ordningen.

I St. melding nr. 14 – "Idrettslivet i endring", peker regjeringen på at barn (6-12) år og ungdom (13-19 år) er primære målgrupper for det statlige engasjementet på idrettsområdet. Et av Norges Idrettsforbunds 11 løfter sier at "Det skal være gratis bruk av offentlige idrettsanlegg for alle under 25 år". Akershus Idrettskrets bemerker at det kan være måten å gjøre det på noen steder, mens det andre steder kan være andre løsninger som vil gi et bedre resultat. Forbeholdet er tatt ut fra den kjensgjerning at ikke alle idrettslag får tilgang til, eller kan benytte seg av de kommunale anleggene.

Fra og med 2016, ble målgruppen 18 og 19 år innlemmet i ordningen, som også er gjort gjeldende for bruk av de kommunalt eide kunstgressbanene med undervarme.

«Gratisprinsipp» ordningen har i dag, inklusive rammeutvidelsen på 2,0 millioner kroner fra og med 2016, en økonomisk ramme på ca. 5,0 millioner kroner. I tillegg kommer gratis trening i skolenes gymsaler og svømmeanlegg.

Skedsmo idrettsråds målsetting om å oppnå gratis trening i flerbrukshaller og Skedsmo ishall for alle målgrupper(barn, unge og voksne)til trening på hverdager, tilsier en ytterligere økning av rammen med ca. 4,0 mill kroner.

5.7 Gjeldssanering for idrettslag

Lag- og foreninger i Skedsmo har ved utgangen av juli 2016, en samlet anleggsgjeld knyttet til medvirkning i finansiering av kommunalt eide idrettsanlegg, på ca. 8,0 mill kroner. Kommunen har gitt selvskyldnergaranti til Lillestrøm Sportsklubb, Skedsmo Fotballklubb, Strømmen Idrettsforening og Lillestrøm Tennisklubb, og deres gjeldssituasjon må vurderes fortløpende gjennom hele planperioden opp mot både idrettslagenes og kommunene forpliktelser. Betjening av gjeld kan være krevende for idrettslag, at det må gjøres grundige vurderinger når klubbene vil medfinansiere i anleggsutvikling ved å øke sin gjeld.

5.8 Driftsmessige utfordringer

Park og Idrettsavdelingen har en årlig netto ramme for drift av kommunalt eide idrettsanlegg på ca. 10 mill kroner. De seneste års driftsresultat viser en ubalanse/merforbruk i forhold til dagens aktivitet, med ca. 1 mill kroner. Dette forholdet må det ryddes opp i planperioden.

Foto Andreas Lekang. Eskil Loftesnes og Lillestrøm Topphåndball spiller i Grundigligaen i 2016/2017. Her har de kamp mot Fyllingen i Skedsmohallen 20.11.16

6 Behovsvurdering av anleggsmasse

Kapitlet vil vurdere det totale behovet for idrettsanlegg i Skedsmo kommune uten å ta hensyn til prioriteringer.

6.1 Generell anleggsdekning og mangfold av anlegg

Den generelle oppfatning er at Skedsmo kommune nå oppleves å ha en anleggsdekning som er god. Innenfor de store anleggskategoriene fotballanlegg, flerbrukshaller og svømmebasseng scorer vi gjennomsnittlig eller bedre sammenlignet med andre kommuner i Akershus.

I kommunen er det fortsatt enkelte mangler innenfor spesifikke idretter. Det foretas i nært samarbeid med idrettsrådet en kontinuerlig vurdering av anleggsbehovet, ikke bare innenfor de store idrettene med mange aktive barn- og unge, men også en vurdering og balansering av anleggsbehovet rettet mot mindre miljøer, for å ivareta mangfoldet av aktiviteter. Aktiviteter og idretter som mangler anlegg mangler ofte også en stor organisasjon som kan tale deres sak. Det er viktig at kommunen tar ansvar for å se helheten i anleggsbehov og dekningsgrad, slik at alle behov blir vurdert dekket på best mulig måte innenfor gjeldende ressurser. Dette er ikke minst viktig å legge til grunn for å ivareta fysisk tilrettelegging og utvikling av anlegg for friluftsliv og mindre nærmiljøanlegg.

Lillestrøm oppleves som en regionhovedstad på Romerike, og kan huse store anlegg som krever sentral beliggenhet. Andre anlegg som er plasskrevende og hvor det også er knyttet støyessige forhold som ikke alltid vil være enkelt å løse innenfor de mer urbane deler av kommunen, kan det være aktuelt å søke samarbeid om lokalisering i form av interkommunale løsninger utenfor egen kommunegrense.

6.2 Rehabilitering vs nyanlegg

Som prinsipp bør eksisterende anlegg med relevant aktivitet prioriteres rehabilitert foran bygging av nyanlegg. Stenging av et anlegg med idrettslig aktivitet, betyr nedleggelse av aktiviteten.

Anlegg som har en støttefunksjon til en aktivitetsflate, som for eksempel kiosker, tribuner, garderober og lignende, kan det gjøres vurdering om et nyanlegg skal prioriteres foran. Men Skedsmo kommune bør arbeide for at anleggene har god standard og ikke må stenges.

6.3 Kartlegging av flerbrukshaller

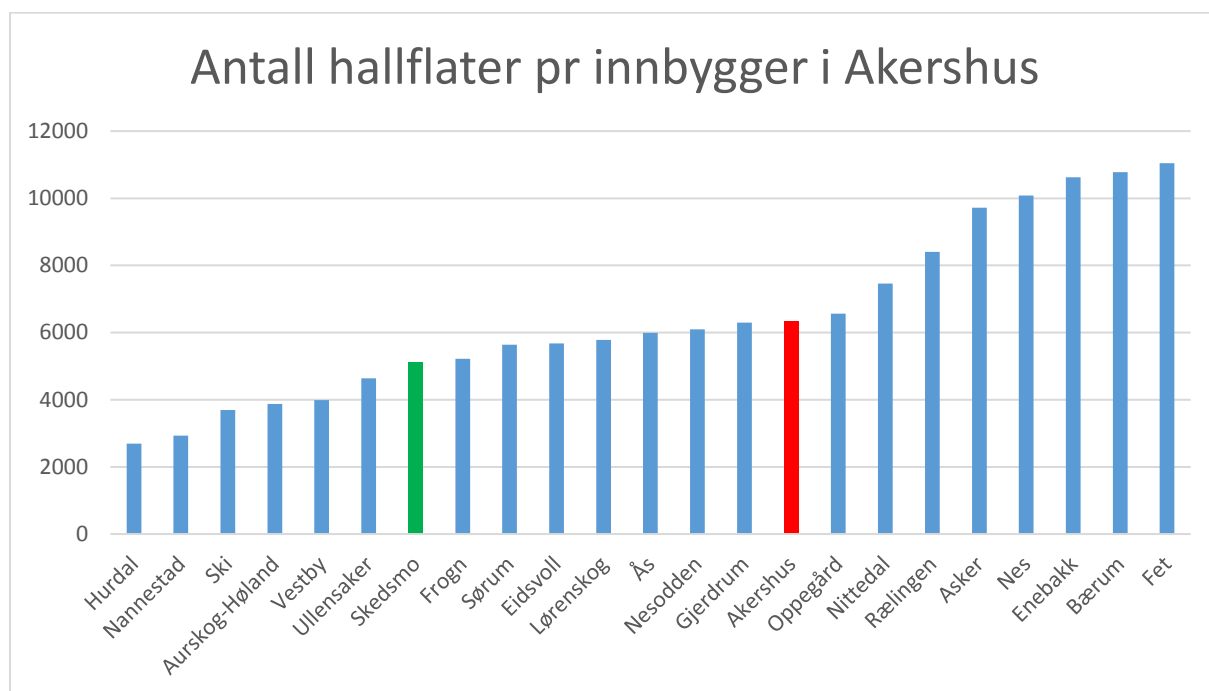
Tabell 3 - Oversikt over flerbrukshaller i Skedsmo kommune

Hall	Antall hallflater	Bygget	Plansone	Antall treningstimer til frivillige lag pr uke (Fra kl 16:00-22:00 mandag-fredag)
Skedsmohallen	3	1982	Lillestrøm	90
Tærud Fjellhall	1	1983	Skedsmokorset	30
Skjettenhallen	1	2007	Skjetten	25
Tærudhallen	2	2011	Skedsmokorset	60
Vollahallen	1	2012	Lillestrøm	25
Slorahallen	2	2015	Strømmen	60

Skedsmo kommune har 6 haller fordelt på 10 hallflater. Dette gir et snitt på 5214 innbyggere pr hallflate i 2015. I Akershus er snittet på 6327 innbyggere pr hallflate.

I 2007 var anleggsdekningen av flerbrukshaller i Skedsmo meget dårlig (11144 innbyggere pr hallflate). De siste 9 årene har det vært et formidabelt løft som har resultert i at det totalt sett er bygget 6 nye flerbruksflater. Dette har forbedret dekningsgraden av denne type anlegg i kommunen merkbart, slik at Skedsmo kommune nå er blant kommunene i Akershus med best dekningsgrad.

Tabell 4 - Antall hallflater pr innbygger pr kommune i Akershus

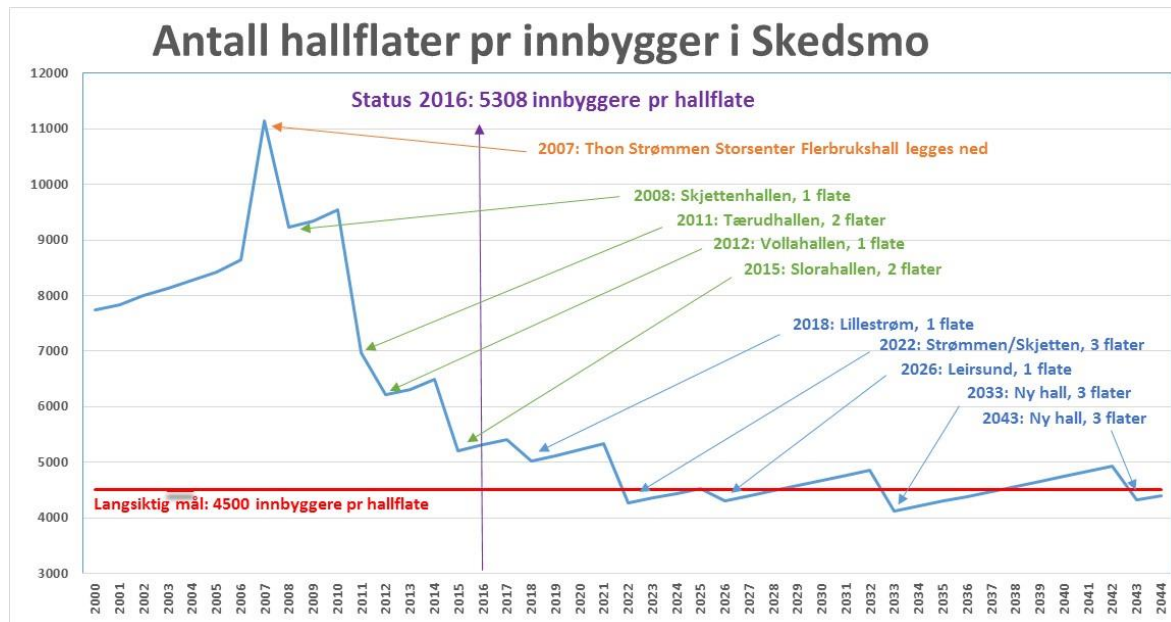
Skedsmo kommune tildeler treningstid til alle lag og foreninger som søker innen 1. april hvert år. Det er 290 timer til fordeling, men i praksis viser det seg vanskelig å effektivisere tidspunktene fra kl 16:00-16:30, og heller ikke fredag kveld er særlig ettertraktet. Lagene som søkte om treningstid i 2015 meldte inn et behov på 309 treningstimer. Det betyr at Skedsmo kommune hadde 89,9% dekningsgrad i 2015.

Ved å øke tilgjengelig treningstid til kl 22:30, vil man kunne øke kapasiteten til 315 timer pr uke, og derav dekke behovet. Det er imidlertid størst behov for treningstid i tidsrommet fra kl 17:00-21:00 da den store majoriteten av aktive er barn og ungdom. Dette tilsier at selv med økt treningstid vil en ikke oppleve å ha nok tid i hall, da kl 22:30 i praksis vil være et tilskudd for å bedre kapasiteten til senioridretten.

Behovet for treningstid mellom kl 17-21 fra mandag til torsdag er fremdeles stort. Kapasiteten i flerbrukshallene er i dag fullt utnyttet. Dette vil si at utover de tider som etter at Slorahallen stod ferdig i 2015, er fordelt også til «åpen hall» aktiviteter, vil det ikke være tilgjengelige treningstider til ytterligere nye aktiviteter/idretter. Det bør være en ambisjon om at dekningsgraden for flerbrukshaller i planperioden økes fra dagens 5214 innbyggere per hallflate, til ca 4500 innbyggere pr hallflate.

I forhold til befolkningsveksten som er lagt til grunn i Skedsmo kommune må det bygges i snitt 0,43 nye hallflater per år de neste 10 årene for å nå det anslåtte behovet på 4500 hallflater pr innbygger. Det tilsvarer 5 nye flerbrukshallflater. I et 30 års perspektiv er det i snitt behov for å bygge 0,38 nye hallflater pr år som tilsvarer 11 nye hallflater.

Tabell 5 - Antall hallflater pr innbygger fra 2000 -2015, og videre eksempel til 2044.

Den blå grafen viser antall hallflater pr innbygger, og hvordan dekningen har bedret seg fra 2007 og frem til 2015. Grafen har tatt hensyn til befolkningsveksten frem til i dag, og tar med seg befolkningsprognosen frem til 2044. Den røde grafen viser det anslåtte behovet på 4500 innbyggere pr hallflate, mens den lilla skiller fortid med fremtid. Skal behovet i Skedsmo dekkes, må det bygges ca 2 flerbrukshall i hver 4-årige planperiode.

I forhold til søknadsmasse opplever en at behovet for nye flerbrukshaller er størst på Skjetten og Lillestrøm. I Strømmen er det kun et idrettslag med innendørsaktivitet (Strømmen Innebandy), men dette har en sammenheng med at det ikke har vært noen hall der før i 2015 (Slorahallen). Det kan dermed være et latent behov på Strømmen uten at dette kan tallfestes.

Det er muligheter for å etablere en moderne publikumsarena som kan tenkes å være interkommunal i samarbeid med Rælingen og Lørenskog. Aktuelle brukere kan være Lillestrøm Topp håndball, Rælingen håndball (damer), Tigers Cheerleading (Lørenskog) og 2Dance (Skedsmo). Skedsmohallen oppleves som umoderne og utdatert, og kan omdefineres til en bruks- og treningshall, eventuelt bygges om og inngå som et innendørs friidrettsanlegg, som supplement til Romerike friidrettsstadion.

En eventuell ny storhall for håndball må tilfredsstillе dagens forventninger til et slikt anlegg. En slik hall kan være nasjonalarena for håndball for 7000-10000 publikummere. Dette vil være i henhold til kommunens samfunns mål innenfor kultur pkt 3 om å etablere kulturelle fyrtårn. En slik hall vil være et løft for Lillestrøm og Skedsmos omdømme og tiltrekningskraft.

6.4 Fotballanlegg i Skedsmo

Tabell 6 - Antall aktive fotballspillere i Skedsmo kommune iht Idrettsregisteringen 2014

Dekningsgrad:	Bedre enn gjennomsnittet i Akershus. Generelt god dekningsgrad, men behov for nye kunstgressbaner på Strømmen og Leirsund.
Behov for rehabilitering	Stort fremtidig behov for rehabilitering av samtlige baner på grunn av kort levetid. En fast årlig ramme 2 millioner kroner avsatt til rehabilitering av kunstgressbaner i 4 år.
Behov for nyanlegg	Bygge om Strømmen grus til kunstgress Bygge om Leirsund grus til kunstgress Bygge om bane 4 (gressbane) i Lillestrøm Idrettspark til kunstgress

I 2016 har Skedsmo kommune rehabilitert Strømmen stadion kunstgress 11er og Lillestrøm kunstgress 11er. I tillegg lagt kunstgress 9er på Strømmen grus, og kunstgress 7er på Slora.

Barn 6-12 år		Ungdom (13-19 år)		Andre aldersklasser (0-6 år og 20+ år)		Totalt
Jenter	Gutter	Jenter	Gutter	Kvinner	Menn	
440	1241	334	925	449	846	4235

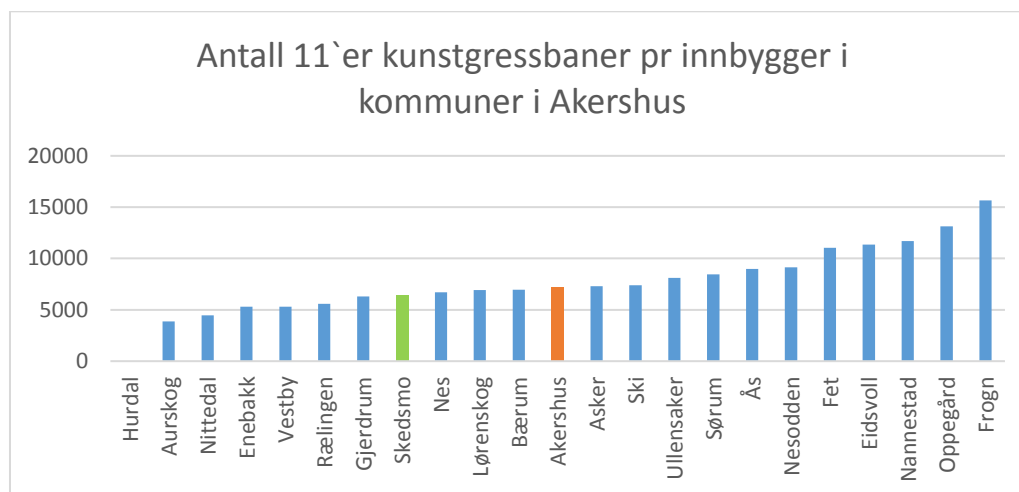
Fotball er den desidert største idretten i Skedsmo, og Skedsmo kommune er tradisjonelt en sterk fotballkommune. Fotball spilles hovedsakelig på kunstgressbaner, men det benyttes også gressbaner om sommeren. Grusbaner brukes sjeldent, og er et anlegg som anses som utdatert i forhold til dagens forventninger.

Tabell 7- Kunstgressbaner i Skedsmo kommune

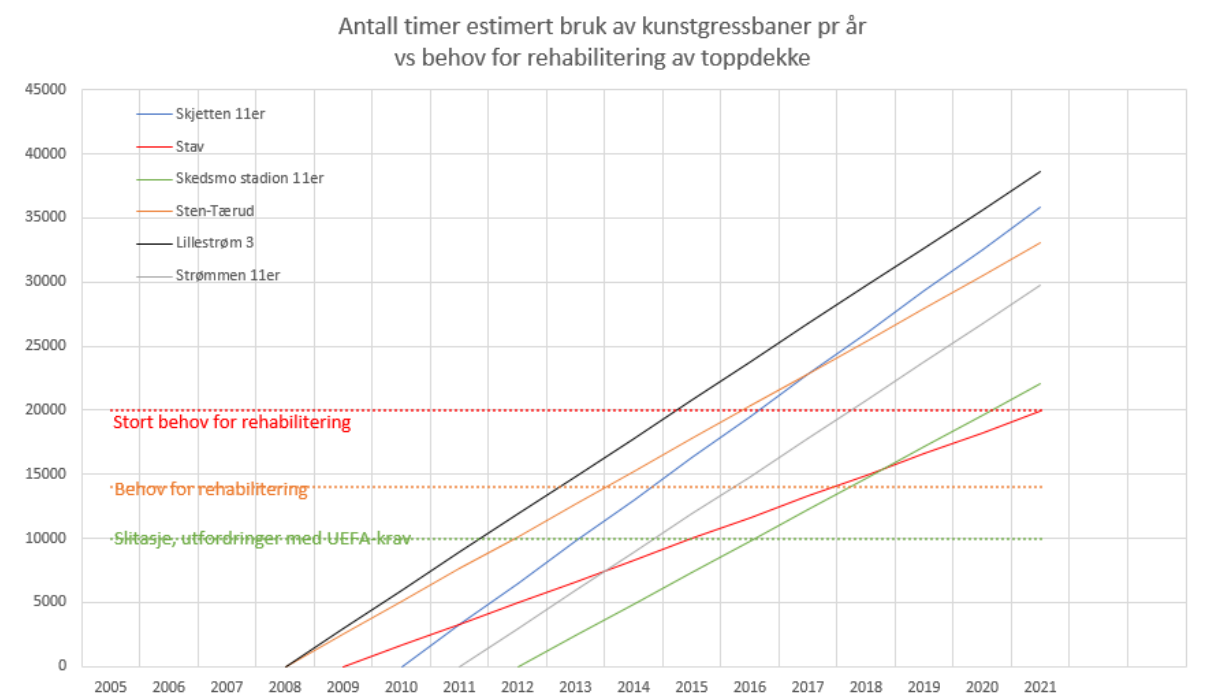
Banetype	Sted	Benyttes i hovedsak av	Kommentar
Kunstgress 11er	Skjetten stadion	Skjetten Sportsklubb	Undervarme
Kunstgress 11er	Stav skole	Skjetten Sportsklubb	Brukes ikke vinterstid
Kunstgress 11er	Skedsmo stadion	Skedsmo Fotballklubb	Undervarme
Kunstgress 11er	Sten-Tærud skole	Skedsmo Fotballklubb	
Kunstgress 11er	Strømmen stadion	Strømmen IF	Undervarme
Kunstgress 11er	Lillestrøm Idrettspark	Lillestrøm SK/Flisbyen BK	Undervarme
Kunstgress 11er	LSK-hallen	Lillestrøm SK	Eies av LSK
Kunstgress 11er	Skedsmo stadion	Skedsmo Fotballklubb	Gjenbruk av gammelt kunstgress
Kunstgress 9er	Strømmen stadion	Strømmen IF	Gjenbruk av gammelt kunstgress
Kunstgress 7er	Slora	Strømmen IF, Lillestrøm AM Fotball	Miljøvennlig kork som fyllmasse
Kunstgress 7er	Skjetten stadion	Skjetten Sportsklubb	Undervarme
Kunstgress 7er	Skedsmo stadion	Skedsmo Fotballklubb	
Kunstgress 5er	Strømmen stadion	Strømmen IF	Undervarme

I tillegg er det flere gressbaner i forskjellige størrelser i Lillestrøm Idrettspark, en 11er gressbane på Leirsund og på Nittebergangen ved Nebbursvollen. Gressbanen på Nittebergangen brukes i dag ikke av den organiserte idretten, men er et tilbud til egenorganisert aktivitet.

Tabell 8 - Antall innbyggere pr kunstgress 11er i Akershus. Kilde: www.idrettsanlegg.no og ssb.no

Det er høy aktivitet på kunstgressbanene i Skedsmo kommune, og slitasjen er derav stor. Rehabiliteringsbehovet kommer derfor hyppig. Skjetten stadion er banen med størst bruk da den brukes både på skoletid (av Gjellerås skole) og kveldstid/helg av Skjetten Fotball. Skjetten Fotball har estimert over 3200 brukstimer pr år. Leverandørene av kunstgressbaner legger til grunn en levetid for toppdekket på en kunstgressbane på rundt 15000 timer, men med godt vedlikehold kan levetiden forlenges. Hvis majoriteten av bruken er barn (6-12 år), vil det også gi forlenget levetid på toppdekket da de slites mindre enn ungdom/voksnes bruk av banene. Lillestrøm Idrettspark har ikke blitt rehabilitert siden bygging i 2005 og passerte over 30000 brukstimer i 2015. Det samme gjelder Strømmen stadion 5'er bane og Skedsmo stadion 7'er bane.

Kunstgressbanene i Lillestrøm idrettspark, på Skedsmo stadion, på Strømmen stadion og på Skjetten stadion ble anlagt i tidsrommet fra og med 2004 til og med 2010. Anleggene ble finansiert gjennom spleiselag mellom klubbene og Skedsmo kommune. Den første rehabiliteringen av toppdekkene på 11`er banene ble gjennomført i 2012(Skedsmo stadion og Strømmen stadion), i hovedsak finansiert av henholdsvis Skedsmo FK og Strømmen IF Fotball. Skedsmo kommune bevilget i 2016 i sak 15/140 1,5 mill kroner til Skedsmo FK og kr 900.000,- til Strømmen IF til å dekke den lånegjelda klubbene tok opp for å finansiere rehabiliteringen/legging av nytt kunstgress/toppdekke.

Skedsmo kommune satser ikke på bygging av fotballhaller med kunstgress. Kommunens satsning på fotball ligger på utendørs kunstgressbaner med eller uten undervarme. Idrettslag kan ta initiativ til å bygge fotballhaller hvor vi bistår med prioritering i forhold til spillemidler, men ellers er det uten kommunal medfinansiering.

Skedsmo kommune gjør følgende anbefaling på prioritering av kommende års behov for rehabilitering av kunstgressbaner:

Tabell 9 – Anbefalt prioritet over behov for rehabilitering av kunstgressbaner

Prioritet	Bane	Areal
1	Skedsmo stadion 7`er	2992 m ²
2	Strømmen stadion 5`er	1215 m ²
3	Sten-Tærud stadion 11`er	7208 m ²
4	Skjetten stadion 11`er	7992 m ²
5	Skjetten stadion 7`er	2992 m ²
6	Skedsmo stadion 11`er	6825 m ²
7	Skedsmo stadion 11er trening	6825 m ²
8	Strømmen stadion 9er	3850 m ²
9	Stavbanen 11`er	6825 m ²
10	Strømmen stadion 11er	6825 m ²
11	Lillestrøm bane 3	6825 m ²
12	LSK-hallen 11`er	7992 m ²
13	Slora 7er	2992 m ²

6.5 Svømmeanlegg

Dekningsgrad:	Idretten har dekket 38% av sitt behov
Behov for rehabilitering	Dagens basseng har et kortsiktig og langsiktig rehabiliteringsbehov på henholdsvis 6,5 mill kroner og 30,0 mill kroner.
Behov for nyanlegg	Muligens et behov for et nytt svømmebasseng for idretten, til tross for realisering av Thon-prosjektet på Strømmen.

Skedsmo kommune har i alt 7 svømmehaller. På Sagdalen-, Vigernes- og Sten-Tærud skole er 12,5 m svømmehall og gymsal i frittstående bygning. Åsenhagen skole har en 12,5 m svømmehall integrert i skolebygget. Skjetten-, Volla- og Asak skole har 25 m svømmehall i frittstående bygning.

Tilstand på bassengene er vurdert i politisk sak 15/141 i kommunestyret 09.12.2015. Det er kortsiktige oppgraderingsbehov på ca 6,5 mill kroner, og langsiktige behov på ca 30,0 mill kroner.

Det er behov for et helårs svømmeanlegg for idretten i Skedsmo. Thon-gruppen har igangsatt planer for realisering av et kommersielt prosjekt på Strømmen. Dette vil være et stort løft for kommunens innbyggere, som vil få et svømmeanlegg som er allment tilgjengelig hele uka. Det er ikke tilfelle i dagens kommunale basseng, hvor kun enkelte anlegg har «folkebasseng» noen få timer i uka.

Til tross for bygging av et svømmeanlegg i kombinasjon med badeland på Strømmen, vil det fremdeles være et stort behov for nytt basseng for idretten. Et kommersielt basseng har sine beste besøkstider på kveld- og i helger, tider som også i hovedsak vil være sammenfallende med svømmeidrettens behov for tilgjengelighet til basseng. Derfor er det ikke sikkert at et kommersielt basseng fullt ut kan dekke behovet til svømmeidretten. I 2016 har svømmeklubbene i Skedsmo 38% dekning av sitt behov. Det er en kjensgjerning at den organiserte svømmeaktiviteten alene vil fylle et nytt 25 meter basseng. Dette aktualiserer fortsatt behovet for å bygge et 50 meters basseng til dobbel pris.

Et alternativ kan være en billigere bassengløsning som for eksempel den som i disse dager bygges på Bjørkelangen. Her bygges det et basseng på 25 meter + 12,5 meter, til en kostnad på ca. 70-90 mill kroner. Løsningen åpner også for å søke del finansiering til bassenget i form av spillemidler beregnet til 18-20 mill kroner.

Skedsmo kommune kan engasjere seg i Thons prosjekt på Strømmen på ulike måter, for å dekke noe av kommunens behov:

1) Ingen engasjement.

Badet er 100% kommersielt, og et tilbud for innbyggerne, basert fullt ut på brukerbetaling.

2) Det inngås leieavtaler om bruk av bassengene

a. Leieavtaler til skole og helse

Skedsmo kommune inngår leieavtaler som dekker inn kommunens behov på dagtid.

b. Leieavtaler til idrettslag

Skedsmo kommune (eller idrettslagene selv) inngår leieavtaler på kveldstid for å dekke opp behov for treningstid.

3) Del finansiering – statlige spillemidler

«Aquarama-modellen» som er gjennomført i Kristiansand, hvor det offentlige v/Skedsmo kommune inngår i en del finansiering av svømmeanlegget sammen med Thon-gruppen. Dette åpner for at det også kan søkes om spillemidler som del finansiering av svømmeanlegget. Tildeling av spillemidler krever at en %-andel sikres bruk til skole, helse, idrett og andre kommunale behov. Skedsmo kommune må i en slik modell også medvirke i driften av bassenget.

6.6 Kampsport

Dekningsgrad:	Det er kun et spesial treningsrom for kampsport(bryting) i kommunen. Det er 11 foreninger i denne kategorien idretter i kommunen, hvor de i dag i hovedsak trener i gymsaler, leide lokaler og annet.
Behov for rehabilitering	Det er et potensiale å ta i bruk ubenyttete arealer i Tærud Fjellhall.
Behov for nyanlegg	Det er et stort behov for et eget kampsportsenter i Skedsmo

Det er 11 registrerte foreninger i Skedsmo kommune som driver med kampsport. Noen driver privat, mens andre er organisert som idrettslag. Innenfor idrettslagene er det ifølge idrettsregisteringen 1063 aktive utøvere. I Tærud Fjellhall er det et bryterom, ellers er det ingen kommunale anlegg som er 100% dedikert og bygget for å utøve kampsport.

Kampsportmiljøene er spredt over hele kommunen, og gir dermed et desentralisert tilbud hvor alle har en mulighet til å utøve kampsport i nærhet til eget bosted. De holder til i aktivitetsrom, gymsaler, leide private lokaler og lignende. Dagens anleggssituasjon er ikke tilfredsstillende for kampsport, og klubbene bruker store deler av sin økonomi på å leie private anlegg. Hvis det bygges et nytt kampsportsenter i kommunen, bør det vurderes en mer sentralisert ordning hvor alle kampsportene samles i et bygg. Et kampsportsenter kan bygges som eget bygg eller som et tilbygg/anneks til en eksisterende idrettshall.

Ved bygging av haller bør det vurderes muligheter til å få opp små aktivitetsrom som kan huse kampsport, dans og andre «lavtaksidretter». Ved bygging av hall tilknyttet ny skole i Lillestrøm, så må denne muligheten vurderes. Dette er en relativt lav kostnad i et stort prosjekt, som kan føre til betraktelig bedre treningsforhold for flere idrettsmiljøer.

Et tilbygg/anneks til hall er utredet av kampsportforbundet til 17 millioner kroner. Et stort regionalt eller nasjonalt kampsportsenter er utredet av kampsportforbundet til 154 millioner kroner. Det er viktig at et kampsportsenter bygges stort nok med mange rom, slik at det kan huse alle utøverne i kommunen.

I Tærud Fjellhall er det et ubenyttet areale ved siden av dagens bryterom (tidligere disponert av Sivilforsvaret). Her er det et potensiale på å lage 2-3 rom hvor kampsport kan lokaliseres.

6.7 Ishaller

Dekningsgrad:	En isflate i Skedsmo ishall, med full utnyttelse
Behov for rehabilitering	Skedsmo ishall har behov for rehabilitering/utvidet vedlikehold. Kjøleanlegget (2011) og vant (2014) er nytt og i god stand.
Behov for nyanlegg	Det er behov for en ny isflate for ishockey/kunstløp, evt curling. Ishall for langdistanseskøyting må løses i et regionalt samarbeid.

I Skedsmo er det en ishall som benyttes av Skedsmo hockeyklubb og Romerike kunstløpforening. Skedsmo ishall er en av i alt 41 ishaller i Norge, som på generell basis viser at det er lav dekning av ishaller i landet. Ishallen på Skedsmokorset har høy utnyttelsesgrad. På dagtid er det skoler og barnehager som er brukere, mens det er trening fra kl 14.00 til midnatt. Helgene er forbeholdt

kamper og noe trening, hvor det også er avsatt 2 timer på søndager til «åpen hall» for egenorganisert aktivitet.

Skedsmo ishall har et dokumentert etterslep nå det gjelder vedlikeholdsbehov, på ca. 2.5 mill kroner.

Norges ishockeyforbund har som mål å bygge 4 ishaller i året. Dette er for å ha et realistisk mål, selv om behovet er mye større.

Både ishockey og kunstløp har behov for mye mer istid. Klubbene må ha inntaksstopp på antall utøvere de kan aktivere, og klarer ikke å gi et tilbud til alle som ønsker det. Det er et stort behov for å etablere en ny isflate ti Skedsmo.

Det er ingen langdistanse innendørs skøytebaner i regionen. Et slikt prosjekt bør søkes løst som et interkommunalt prosjekt, hvor lokalisering til Ødegården i Lørenskog, evt. til Frogner i Sørumsund er blitt fremmet av Skøytealliansen og skøytemiljøet i Sørumsund.

6.8 Klubbhus og garderobefasiliteter

Dekningsgrad:	Stort sett god dekning.
Behov for rehabilitering	Skjetten klubbhus (gammel del), Sten-Tærud Klubbhus, Strømmen stadion (gammel del), Nebbursvollen Friluftsbad, Skedsmo stadion (gammel del).
Behov for nyanlegg	Det er behov for følgende nye klubbhus: Skedsmo skistadion, Tæruddalen (Skedsmo skiklubb) Bråtejordet (Strømmen og Lillestrøm skiklubb) Skedsmo stadion, garderober Lillestrøm Idrettspark (mulig sambruk mellom LSK kvinner FK, LSK ungdomsavd., Flisbyen BK og Lillestrøm Tennisklubb) og Nylendlia skisenter

Dekningen av klubbhus og garderobefasiliteter er god, og det er stort sett et klubbhus der det er en idrettspark. Men en del av klubbhusene har behov for omfattende rehabilitering, i tillegg er det flere miljøer som ønsker å etablere nye klubbhus flere steder i kommunen.

Skedsmo Skiklubb er i prosjekteringsfasen av nytt klubbhus/arrangementsbygg, hvor de er gitt disposisjonsrett over et areale i tilknytning til Tærudhallen/Skedsmo skiarena. Utover allerede bevilgede kommunale midler med kr. 330.000,- er anlegget er forutsatt finansiert med, spillemidler og egenkapital fra klubben.

Strømmen og Lillestrøm Skiklubb har fått disposisjonsrett over eiendom i Bråteskogen, hvor det er planer for etablering av en skihytte/klubbhus.

Lillestrøm Sportsklubb, Flisbyen Ballklubb og LSK Kvinner FK ønsker alle et klubbhuslokale i Lillestrøm Idrettspark. Det er grunn til å tro at også Lillestrøm Tennisklubb har behov for dette etter at de etablerte ny tennishall uten slike fasiliteter. Behovet kan vurderes dekket gjennom en rehabilitering og eventuelt påbygg til Skedsmohallen.

Varmestue og heishus i Nylendlia skisenter er i meget dårlig stand. Her er trolig et helt nytt bygg, kostnadsberegnet til ca. 4-5 mill kroner beste løsning.

Eksisterende klubbhus på Sten-Tærud ved tennis- og kunstgressbanen er stengt p.g.a. forfall. Bygget må rives, og eventuelt erstattes med et bygg kostnadsberegnet til ca. 3,0 mill kroner.

Klubbhuset på Leirsund stadion er i brukbar stand, men har et vedlikeholdsbehov på kr 650.000,-

På Strømmen stadion ble det bygget nye garderober i 2008, som et påbygg til eksisterende klubbhus/garderober. Den gamle delen står fremdeles, med et behov for rehabilitering, kostnadsberegnet til ca. 5,0 mill kroner.

AIL Skjetten Sportsklubb har bygget nye garderober med klubbhusfunksjoner i 2010. Den gamle klubbhus/garderedelen har behov for en rehabilitering kostnadsberegnet til ca. 1,5-2,5 mill kroner.

På Skedsmo stadion ble det bygget nytt garderobebygg i 2010. Rehabilitering av den gamle garderobedelen har ligget på vent i mange år. Midlertidige barakke løsninger, satt opp i 2008, forventes avløst av et nybygg/påbygg til eksisterende garderober, kostnadsberegnet til ca. 5,0 mill kroner. Tiltross for nytt garderobebygg, er det fremdeles behov for flere nye garderober. Is-idrettene og fotballklubben har så stor aktivitet, at ved rehabilitering av garderobene, så må det også vurderes muligheter for nye garderober.

Servicebygget på Nebbursvollen friluftsbad har stort behov for rehabilitering. Ambisjonsnivået vil avgjøre kostnadsnivået, men ved oppgradering av dagens fasiliteter vil et grovt estimat tilsi rundt 5,0 mill kroner for selve servicebygget inklusive utvidede garderobefunksjoner i fase 1. Videre 8,0 mill kroner ved rehabilitering og integrering av et utvidet bygg bestående av kafeteria/møteplass i en fase 2.

En rehabilitering av servicebygget med utvidede garderobefunksjoner må ses i sammenheng og ha funksjoner overfor en forventet utvikling av fotballbanen på Nittebergangen til eventuelt et Cricketanlegg.

I flere av idrettsparkene er det gjennomgående stor underdekning av fasiliteter til lagring av drifts- og vedlikeholdsutstyr, samt til lagring av idrettsmateriell og utstyr til bruk til ulike tider av året. Dårlig lagringskapasitet er svært uheldig for levetiden på utstyret, og det bør prioriteres å bygge lagerplass i Lillestrøm Idrettspark, Skedsmo stadion, Skedsmo skistadion i Tæruddalen og Strømmen stadion og Slora idrettspark.

6.9 Nærmiljøanlegg

Dekningsgrad:	Det er forholdsvis god dekning på ballbinger, balløkker og isløkker/baner, men mangel på en del andre typer nærmiljøanlegg.
Behov for nyanlegg	Det er behov for treningsparker og innebandy/basketløkker. Det er behov for sandanlegg(volleyball og håndball) og klatreanlegg i noen plansoner. Det er behov for et større skateanlegg, fortrinnsvis i Lillestrøm. Frittstående utendørs treningsapparater, for egenorganisert aktivitet, er det behov for i alle plansoner

Nærmiljøanlegg er anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet som står åpent og allment tilgjengelig, som ikke skal kunne avsettes/disponeres til faste tider av brukerne. Eksempler på slike anlegg kan være; skateanlegg, ballbinger og balløkker, sandvolleyballbaner, sandhåndballbaner, skileikanlegg, parkouranlegg, kunstisbane, frisbeegolf, utendørs bordtennis, klatrevegg osv. Det gis spillemidler på 50% inntil kr 300.000 av total kostnad til slike anlegg.

Ungdomsundersøkelsen, gjennomført i Skedsmo i 2016, viser at nærmiljøanlegg er populære, og det er et sterk ønske om at det etableres flere slike anlegg i alle plansoner i kommunen.

I Skedsmo er det registrert 105 nærmiljøanlegg. De siste 20 årene er det bygget 35 nærmiljøanlegg.

Tabell 10 - Oversikt over nærmiljøanlegg i Skedsmo, kategorisert etter aktivitet

Antall nærmiljøanlegg i Skedsmo kommune			
Balløkke naturgress/grus	45	Skateanlegg	5 (2 i betong, 3 i tre)
Ballbinger og kunstgressløkker	7	Nærmiljø o-kart	10
Sandvolleyball baner	4	Ulike småanlegg	21
Parkour/klatreanlegg	4	Annet	9

Balløkkene (som utgjør 42% av nærmiljøanleggene) har en begrenset brukstid fra oktober til mai, som følge av at flere av anleggene mangler belysning.

Nærmiljøanlegg bør være tilgjengelig i nærhet til eget boområde for alle innbyggerne. Det bør være et mangfold innenfor nærmiljøanleggene, slik at det er muligheter for flere typer aktiviteter. Innenfor hver plansone bør det være minst: en treningspark (utendørs styrkeapparater), sandanlegg, skateanlegg i betong, kunstgressløkke, balløkke med sportsdekke (for innebandy, basket og lignende) skileikanlegg, klatreanlegg og isløkke. I de største plansonene med mange innbyggere, bør det være flere anlegg innenfor hver anleggskategori.

I kommende planperiode vil en i kommunen ha fokus på å etablere flere styrketreningsparker og frittstående treningsapparater, i tilknytning til idrettsparkene, samt langs turstier og turveier. Dette kan for eksempel etableres langs Flomvollen i Lillestrøm, i Lillestrøm Idrettspark, i Ravinedaler og i tilknytning til løypenettet i Bråteåsen på Skjetten, langs Sagelva på Strømmen, i tilknytning til løypenettet i Tæruddalen på Skedsmokorset, i Nylendlia skisenter på Kjeller og i tilknytning til lysløypa på Asak på Leirsund.

Tabell 11 - Dekning av nærmiljøanlegg i hver plansone

Anlegg/Plansone	Lillestrøm	Kjeller	Strømmen	Skedsmokorset	Leirsund	Skjetten
Treningspark	x	x	x	x	x	x
Sandanlegg	x ✓	x	✓	✓	x	✓
Skate i betong	x	x	✓	x	x	✓
Kunstgressløkke (eller ballbinge)	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Balløkke m/ sportsdekke	x	x	x	x	x	x
Skileikanlegg	x	✓	x	✓	x	✓
Klatreanlegg	✓	x	✓	x	x	x
Isløkke	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Det er behov for en stor skatepark i Skedsmo kommune, og denne bør lokaliseres til Lillestrøm. Rådhusparken kan være en aktuell plassering med nærhet til kollektivknutepunkt, samt at det er et anlegg som passer inn i et bybilde. Et slikt anlegg vil ha behov for et areale på minimum 800 kvm, og har en kostnadsramme på minimum 6 millioner kroner. Ambisjonsnivået styrer størrelse og pris. I plansonene for øvrig bør det etableres mindre skateanlegg, såkalte rekrutteringsanlegg på størrelse med Stav skateanlegg på Skjetten.

6.10 Golfanlegg

Dekningsgrad:	Driving-range og en 6-hulls treningsbane på Vigernes.
Behov for nyanlegg	Lillestrøm Golfklubb ønsker å bygge 9-hullsbane

Lillestrøm Golfklubb ønsker å utvide dagens 6-hulls golfbane på Vignes til en permanent 9-hulls golfbane langs Fetveien. Området på begge sider av Fetveien er avsatt til formålet i gjeldende kommuneplan og prosessen om detaljregulering er igangsatt. I tillegg til dagens 6-hulls treningsbane har golfklubben også en driving range på Vignes ved Lillestrøm Idrettspark.

Det er i dag åtte fullverdige 18-hulls golfbaner på Romerike i tillegg til noen treningsbaner, men ingen ligger i Skedsmo kommune. De nærmeste banene er på Hauger golfbane (Nittedal), Losby (Lørenskog), Miklagard (Ullensaker), Gjerdrum og Aurskog (Aurskog-Høland).

Det er foreløpig ikke forventet kommunal økonomisk med finansiering av golfbanen, men det legges til rette for at de kan søkes om statlige spillemidler.

Arbeidsmiljøskaddes Landsforening ønsker å etablere et minigolfanlegg på Nebbursvollen. Skedsmo kommune er positive til initiativet, og vil legge til rette for anlegget, men uten kommunal medfinansiering.

6.11 Skianlegg og helårs turveier i marka

Dekningsgrad:	Gode tilrettelagte områder i Tæruddalen, Asakmarka og Bråteskogen.
Behov for rehabilitering	Løypenettet i Bråteskogen
Behov for nyanlegg	Flomlys og snøproduksjon i Tæruddalen. Lyssetting av turvei og ridesti på Sørumsjordet

Tæruddalen, Bråteskogen og Asakmarka er prioriterte områder for å tilrettelegge for skiaktivitet.

Det er påbegynt oppgraderinger av tur- og lysløypenettet i Tæruddalen, samt at det er etablert et langrennscrossanlegg med helårs rulleskiløype, som del av Skedsmo skistadion i Tæruddalen. Skedsmo skiklubb er godt i gang med prosessen med å bygge nytt klubbhus i forlengelsen av Tærudhallen. Det er et sterkt behov for et snøproduksjonsanlegg, i tillegg til å supplere det nylig etablerte langrennscrossanlegget i Tæruddalen med flomlys.

Det er videre behov for en helhetlig oppgradering av lysløypa i Bråteskogen, samt at løypenettet sikres med forbindelse fra Bråteskogen til Gjelleråsmarka. Dette er tiltak som må gis høy prioritet i kommende planperiode. Det er stor boligutvikling i området, og det vil være et godt tiltak med et godt tilrettelagt tur- og løypenett både for sommer- og vinterbruk. Strømmen og Lillestrøm skiklubb har fått disposisjonsrett over et kommunalt eiet areale nord for Bråtejordet skole (Kommunestyresak 15/81), for bygging av klubbhus/skihytte.

Ny trasé for etablering av turvei evt. i kombinasjon med ridesti som sikrer tilgjengeligheten til skihytta i Asakmarka, fra Lillestrøm idrettspark, med krysning av Leira, bør fremmes som innspill ved kommende revisjon av kommuneplanens arealdel. Når trasé er regulert, kan løypenettet oppgraderes og prioriteres inn i Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet.

Slike anlegg av kategorien tur- og løypenett, er blant de mest brukte blant den allmenne voksne befolkning og bør prioriteres høyt, ikke minst i et folkehelseperspektiv.

6.12 Alpinanlegg

Dekningsgrad:	Et mindre alpinanlegg
Behov for rehabilitering	Ny varmestue, ny heisbu
Behov for nyanlegg	Oppgradering til helårsbruk, inklusiv etablering av en treningspark på toppen av bakken

Kommunestyret vedtok i sak 15/77, videre drift av Nylendlia skisenter, gjennom en driftsavtale med NeRo-Alpint. I samarbeid med NeRo alpint videreutvikles anlegget gradvis til også å bli et anlegg som omhandler barmarksaktiviteter. Dette vil for eksempel være ulike sykkelaktiviteter, i tillegg til etablering av en treningspark på toppen av bakken. Varmestue og heisbus trenger oppgradering, og et nybygg er trolig beste løsning. Nylendlia skisenter er et viktig tilbud som et nærmiljøanlegg for egenorganisert aktivitet, i tillegg til at anlegget har en viktig funksjon som rekrutteringsanlegg for den organiserte Alpinidretten.

Nylendlia har et potensial til å kunne utvikles til et helårsanlegg, hvor ulike barmarksaktiviteter blir et supplement til dagens vinter aktiviteter. Mountainbike-sykling er trolig den best egnende idretten som kan foregå både i organisert og egenorganisert form. Transformatorn i Heggedal i Asker, kan være til inspirasjon hvordan Nylendlia kan videreutvikles. Anlegget i Asker har en kostnadsramme på 5-6 millioner kroner.

Utviklingen av Nylendlia skisenter vil være et supplement til den igangsatte utviklingen av alpinanleggene i Marikollen i Rælingen, samt den planlagte byggingen av en innendørs skihall for langrenn, alpint og snowboard i Lørenskog kommune. I sum vil kunne gi et løft for alpinsporten i Skedsmo og på Nedre Romerike.

Foto: Nero Alpinklubb

Nylendlia kan utnyttes bedre for helårsbruk. Ski om vinteren og sykkel om sommeren

6.13 Skyteanlegg

Det er fire utendørs skyteanlegg i kommunen; Stilla Leirduebane, Korpåsen skyterbane, Hellaveien skytebane og Leirsund skytebane. I tillegg er det to mindre innendørsbaner; Skedsmohallen og Vasshøyholtet. Det er registrert 2315 jegere i Skedsmo kommune, det er en nedgang fra 2718 i 2011.

Lokalisering av ny skytebane på Lahaug, inklusive justering av markagrensa, er nå godkjent på departementsnivå. Skytebanen vil erstatte dagens skytebane i Hellaveien på Skjetten. Byggherre, Skedsmo skytterlag har påbegynt reguleringsplanprosessen. Byggingen av en ny skytebane i Skedsmo vil måtte vurdere dimensjonering av anlegget som åpner for samlokalisering av samtlige utendørs skyttermiljøer i kommunen. De delanlegg som i skytebaneprosjektet kvalifiserer til statlige spillemidler, vil bli tatt inn i kommunedelplanens handlingsplan ved den årlige rulleringen, når anlegget er ferdig prosjektert og kostnadsberegnet.

Dynamisk Sportsskyting Norge ønsker å etablere en skytearena i Jenseberget fjellhall ved Strandveien i Lillestrøm. Dette krever en regulering av fjellhallen før det kan realiseres.

6.14 Hestesport

Dekningsgrad:	God dekningsgrad av anlegg samlokalisert på Sørumsfritidsgård
Behov for nyanlegg	Behov for ny ridehall

Sørumsfritidsgård er eiet av Skedsmo kommune. Fritidsgårdens hovedmål har siden 1973 vært å gi et godt fritidstilbud til barn og ungdom, både funksjonshemmede og funksjonsfriske. Vedtaket om drift av en kommunal rideskole 25. juni 1973, har siden oppstarten utgjort selve bærebjelken i all aktivitet på Sørumsfritidsgård.

For hestesport er det etablert tre rehabiliterte utendørs ridebaner, terrengbane, ridestier, stall og ridehall. Fritidsgården som drives i nært samarbeid med Skedsmo Rideklubb, har mange aktive ryttere, hvor majoriteten er jenter. Skedsmo rideklubb har synliggjort behovet for en ny ridehall på gården.

Dagens varierte aktivitetstilbud på Sørumsjordet, blant annet innenfor hestesport og friluftsliv, skal videreføres og gis fortrinn framfor eventuell etablering av nye aktiviteter på dette arealet.

6.15 Turnanlegg

Dekningsgrad:	Ingen turnanlegg i Skedsmo.
Behov for nyanlegg	Det er behov for en basishall.

Det er ingen turnanlegg i Skedsmo kommune, men to organisasjoner som bedriver aktiviteten (Nitelva Turnforening og Lillestrøm Turnforening). Turn er allsidig trening som kan brukes som basis- og alternativ trening i andre idretter, i tillegg til utøvelse av turn som egen idrett. Erfaringer fra andre kommuner viser at turnidretten har sterk vekst for tiden. Det er en meget populær aktivitet, spesielt blant de yngste barna, og en hall vil fylles umiddelbart med full aktivitet.

Det er et behov for en turnhall i Skedsmo, og bygging av en turnhall bør få prioritet i neste planperioden 2022-2025. En turnhall bør ikke være et interkommunalt anlegg da behovet i egen

kommune er stort nok. En basishall for turn koster i størrelsesordenen 40-50 millioner kroner. Ombygging av Tærud Fjellhall fra vanlig flerbrukshall til turnhall kan være et alternativ, dersom en ny flerbrukshall erstattes og realiseres i Lillestrøm/Strømmen/Skjetten.

6.16 Cricket

Dekningsgrad:	Ingen cricketanlegg i Skedsmo
Behov for nyanlegg	Stort behov for et cricketanlegg i Skedsmo/på Romerike

Det er et stort behov for cricketanlegg øst for Oslo. Cricketklubben i Skedsmo trener i dag på Tveita og på Egeberg i Oslo, i tillegg til at det også er andre organisasjoner som bedriver cricket. Skedsmo kommune har vært i dialog med Cricketforbundet som vil kunne medvirke i en finansiering av et cricketanlegg i kommunen.

Et anlegg for cricket vil kunne la seg realisere innenfor en kostnadsramme på ca. 2 millioner kroner. I Skedsmo kan det være flere aktuelle lokaliseringer alternativer. Sørumsjordet i tilknytning til Lillestrøm Idrettspark, Lundjordet (dersom dette godkjennes til idrettslig formål av Fornyings- og kommunaldepartementet), samt Nitteberggtangen fotballbane er noen av alternativene. Det virker raskest å realisere et anlegg for cricket på Nitteberggtangen, som i dag i liten grad benyttes av den organiserte idretten

6.17 Tennis

Dekningsgrad:	God dekningsgrad
Behov for nyanlegg	Vurdere muligheten for å sentralisere all tennis i kommunen til Lillestrøm idrettspark.

Lillestrøm Tennisklubb har bygget og finansiert en dobbel tennishall i Lillestrøm Idrettspark. I tillegg er det i regi av Strømmen Tennisklubb, Lillestrøm Tennisklubb og Skedsmo Tennisklubb etablert tennisbaner på Stalsberg, Volla og Sten-Tærud. På sikt kan det være et mulig scenario å fase ut alle de nevnte 3 utendørs tennisanleggene, for å sentralisere også utendørsanleggene til Lillestrøm Idrettspark i tilknytning til dagens tennishall. Dette fremtvinger behovet for erstatningsbaner til de av dagens gress fotballbaner som gjøres om til tennisbaner. Også en slik løsning vil aktualisere opparbeiding av erstatningsbaner på Sørumsjordet. Dette scenarioet krever ikke minst samarbeid og velvilje fra samtlige tennismiljøer i kommunen.

Lillestrøm Tennishall har også gitt innspill på behovet for et påbygg av dagens tennishall i Lillestrøm Idrettspark, for en utvidelse fra 2 til 3 innendørsbaner.

6.18 Friidrett

Romerike Friidrett er etablert på Romerike stadion som er et interkommunalt friidrettsanlegg i samarbeid med Rælingen og Lørenskog kommune. På vinterstid benytter de seg av hele Skedsmohallen (3 baner) fire timer i uka. Friidrettsmiljøet på Nedre Romerike, representert ved Romerike friidrettsklubb har gitt innspill på etablering av et innendørs friidrettsanlegg knyttet til Romerike friidrettsstadion i Lillestrøm idrettspark. Prosjektet skyves ut i tid og vurderes ved neste hovedrevisjon revisjon av planen. En etablering av innendørs friidrettshall vil frigjøre 12 timer i uka til annen aktivitet i Skedsmohallen.

6.19 Bygningsmessige vedlikeholdsbehov - kommunalt eide idrettsbygg

Utover de prioriterte anleggsbehov som fremkommer i denne planen, er det foretatt bygningsmessig tilstandsvurdering av de enkelte kommunalt eide idrettsbyggene. I tillegg gir planen i kapittel 6.4 en oversikt over de rehabiliteringsbehov/legging av nye toppdekker på eksisterende kunstgressbaner.

Den bygningsmessige tilstandsvurderingen viser følgende vedlikeholdsbehov/etterslep for det enkelte anlegg:

• Klubbhus og garderober, Strømmen stadion:	5,100 mill kroner
• Skedsmohallen, Lillestrøm idrettspark:	8,900 mill kroner
• Tærudhallen, Skedsmokorset:	0,200 mill kroner
• Skedsmo ishall m/garderober, Skedsmokorset:	2,590 mill kroner
• Tærud fjellhall, Skedsmokorset:	4,680 mill kroner
• Klubbhus og garderober, Leirsund stadion:	0,650 mill kroner
SUM:	22,120 mill kroner

I tillegg foreligger det tilstandsvurdering av følgende organisasjons eide idrettsbygg:

• Klubbhus og garderober, Skjetten stadion	4,000 mill kroner
--	-------------------

Følgende kommunalt eide idrettsbygg er ikke vurdert:

- Slorahallen, Slora idrettspark(ny i 2015)

Foto: Lengdekonkurranse fra UMfriidrett i 2015 på Romerike Friidrettsstadion.

7 Prioriterte og uprioriterte anlegg i 4 års perioden

I henhold til plankravet fra Kulturdepartementet skal kommunen utarbeide en handlingsplan med prioriterte og uprioriterte anlegg i neste 4 års periode.

7.1 Større grad av forutsigbarhet – kommunale bevilgninger til idrettsanlegg i 4 års perioden

Realisering av de respektive anlegg, slik de fremkommer i den prioriterte handlingsplanen, styres av de årlige kommunale bevilgninger til formålet. Ambisjonsnivået for rehabilitering og bygging av nye idrettsanlegg i 4 års perioden med kommunal finansiering, bygger på tidligere erfaringer og størrelsen på de kommunale bevilgninger.

Det er med bakgrunn i stor vekst og utvikling innenfor området idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet, et sterkt ønske om større grad av forutsigbarhet når det gjelder realisering av de anleggsbehov som fremkommer i handlingsplanen. Basert på erfaringstall de siste år, er det synliggjort et ambisjonsnivå for den kommunale bevilgning til formålet i kommende 4 - års periode på til sammen 305 millioner kroner. Dette gir et snitt på 76 mill kroner årlig. I dette er det i perioden lagt inn følgende tre store anleggsprosjekt, som tar 72% av rammen på 305 mill kroner; 1 flerbrukshall, 25m svømmebasseng og kampsportarena.

7.2 Handlingsplan - Prioriterte anlegg for årene 2017-2020

7.2.1 Spillemiddelsøknader på allerede realisererte anlegg

Prioritert liste over anlegg som allerede er finansiert og/eller realisert, men ikke har mottatt statlige spillemidler. Skedsmo kommune har forskuttet spillemidler i påvente av tildeling.

7.2.1.1 Ordinære anlegg

Pri	Anlegg	Total-kostnad	Foreslått kommunal andel
1	Lillestrøm Idrettspark, Vignes naturgressbane 1	4,375	3,675
2	Lillestrøm Idrettspark, Vignes naturgressbane 2	3700	2,7
3	Lillestrøm, Skedsmo VGS, Vollahallen	42	17
4	Slora, Slorahallen	67	67
5	Slora, Slora kunstgressbane 7er	3,0	3,0
6	Tæruddalen lysløype rehabilitering	3,5	2,8
7	Lillestrøm idrettspark- kunstgress 11`er rehab	3,0	2,0
8	Strømmen stadion - kunstgress 11`er rehabilitering	3,0	2,0
9	Strømmen stadion - kunstgress 9`er (på grusbanen)	2,0	1,0
10	Skedsmo skistadion, klubbhus i Tæruddalen	3,0	0,330

7.2.1.2 Nærmiljøanlegg

Pri	Anlegg	Total-kostnad	Foreslått kommunal andel
1	Stav skole, skateanlegg	0,75	0,75
2	Bondetangen treningspark	0,75	0,3

7.2.2 Mindre kostnadskrevende investeringer

Anlegg som mangler finansiering, og som må følges opp i kommunens årlige budsjettbehandling.

Pri	Anlegg	Total-kostnad	Foreslått kommunal andel
1	Flomlys Tæruddalen skicrossanlegg	1,5	1,0
2	5-7 nye nærmiljøanlegg	6,0	5,0
3	Bråtejordet, klubbhus, Strømmen & Lillestrøm skiklubb	3,0	0,33
4	Skedsmo stadion kunstgress 7'er - rehabilitering	1,5	1,0
5	Løypeprepareringsmaskin Leirsund IL	1,2	0,7
6	Skjetten stadion, garderober, rehabilitering	4,0	3,0
7	Turvei Midtskogveien til Tæruddalen, inkl belysning	2,4	2,4
8	Bråteskogen, lysløype og løypenett med forb. til Gjelleråsmarka	8,0	7,0
9	Friluftsliv; Stampetjern, Tærudtjern og Isakbekken	1,5	1,5
10	Sten-Tærud kunstgress - rehabilitering	3,0	2,0
11	Skatepark i Lillestrøm	8,0	6,0
12	Cricketbane	1,5	1,0
13	Strømmen stadion - gml. garderober, rehabilitering	7,0	6,0
14	Skedsmo stadion, gml. garderober, rehabilitering	7,0	6,0
15	Skjetten stadion - kunstgress 11'er og 7'er rehabilitering	4,0	2,5
16	Løypeprepareringsmaskin Tæruddalen	1,2	1,2
17	Snøproduksjonsanlegg Skedsmo skistadion, Tæruddalen	5,0	4,0
18	Tennishall, 1 flate, Lillestrøm idrettspark, Lillestrøm Tennisklubb	?	0
19	9-hulls golfbane, Vignesjordet, Lillestrøm golfklubb	?	0
20	Skytebane Lahaugmoen	?	0

7.2.3 Kostnadskrevende investeringer

Større kostnadskrevende anlegg som mangler finansiering, og må følges opp i kommunens årlige budsjettbehandling. Lokalisering må også avklares for svømmebasseng og kampsportarena.

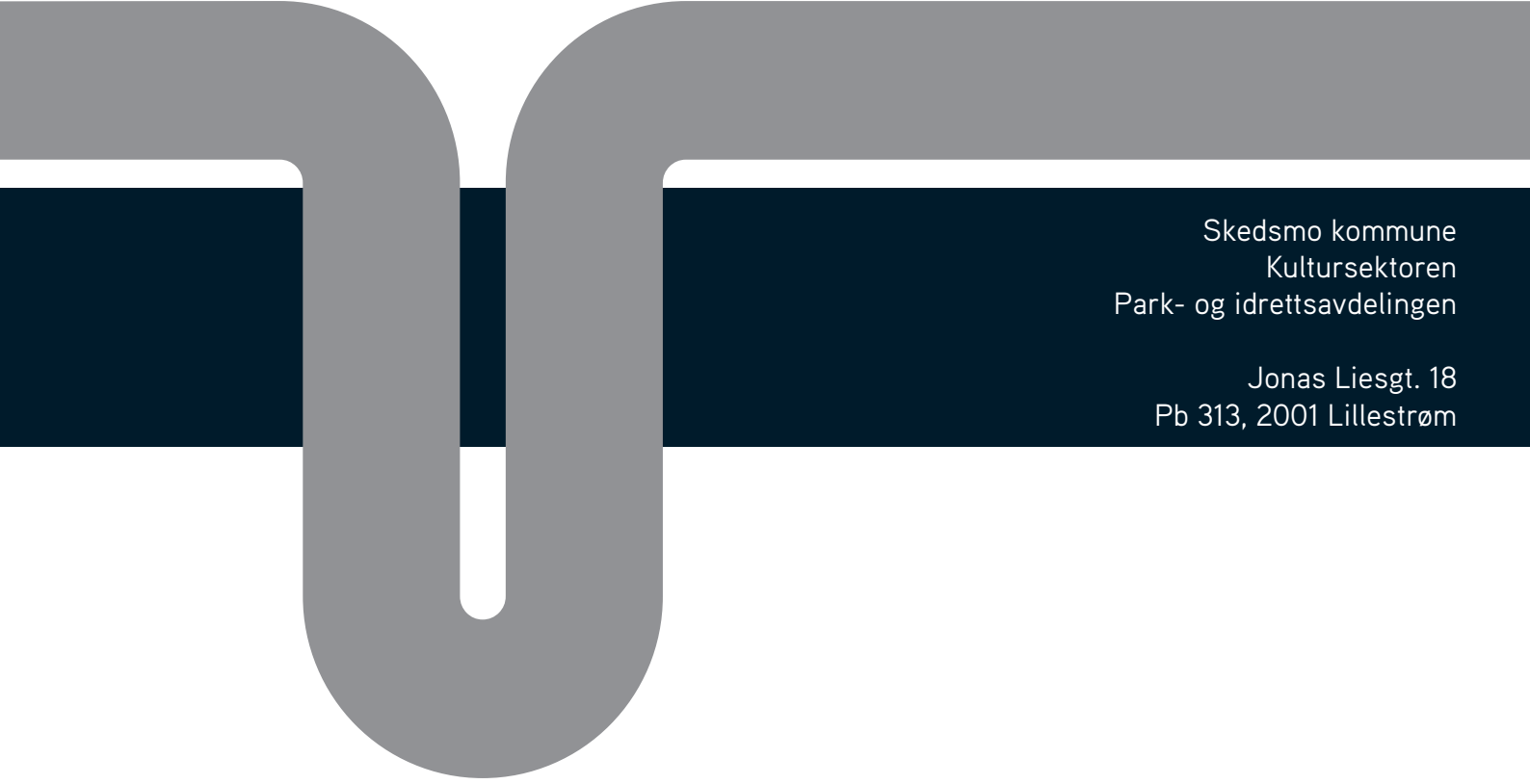
Pri	Anlegg	Total-kostnad	Foreslått kommunal andel
1	Flerbrukshall Lillestrøm ved bygging av ny skole. Dekkes innenfor vedtatt ramme til ny skole.	80,0	70,0
2	25 meter svømmebasseng i samarbeid med private aktører	120,0	0,0

7.3 Langsiktig plan - Uprioriterte anlegg

Anlegg og tiltak som ikke er prioritert i planens 4-årsperiode. Planen rulleres til jul hvert år, og da kan uprioriterte anlegg rulleres inn på prioritert plan hvis prosjektet skal realiseres i løpet av planperioden.

Anlegg	Begrunnelse
50m svømmeanlegg	Av kostnadmessige årsaker prioriteres et 25 meters basseng i planperioden. Thon-prosjektet med et 25 meters basseng på Strømmen, kan dekke noe av kommunens behov.
Klubbhus Sten-Tærud	Skedsmo FK har i tillegg til sin hovedaktivitet på Skedsmo stadion også aktivitet på kunstgressbanen på Sten-Tærud. Et mindre klubbhus her bør rives, men ikke erstattes før videre utvikling av Lundjordet er avklart.
Kampsportarena	Et kostnadskrevende prosjekt som ikke er prioritert i denne 4-års perioden.
Ridehall Sørum Fritidsgård	Et kostnadskrevende prosjekt som ikke er prioritert i denne 4-års perioden.
Ny Ishall	Et kostnadskrevende prosjekt som ikke er prioritert i denne 4-års perioden.
Løypenett fra Lillestrøm idrettspark til Asakmarka	Løypetrasé må reguleres i kommuneplanen før anlegget kan bli realisert.
Tennisbaner Lillestrøm Idrettspark	Dagens tennisanlegg er tilfredsstillende, og en sentralisering av anleggene til Lillestrøm Idrettspark er ikke prioritert innenfor en 4-års perioden. Tennisklubben ønsker først å utvide Tennishallen med 1 innendørs tennisflate.
Nebbursvollen friluftsbad, garderober	Anlegget legges på vent og vurderes i tilknytning til videre rehabilitering og utvikling av friluftsbadet.
Klubbhus Lillestrøm Idrettspark	Kan la seg realisere i kombinasjon med etablering av privat skoletilbud i Lillestrøm Idrettspark eller i tribuneplanene til LSK kvinner.
Skedsmo stadion kunstgress 11'er rehabilitering	Med godt vedlikehold vil gresset kunne holde til 2021. Må imidlertid vurderes ved den årlige rulleringen av handlingsplanen.
Bane for Amerikansk fotball	Lillestrøm Amerikansk fotball har behov for en egen bane.
Stavbanen kunstgress 11'er rehabilitering	Med godt vedlikehold er det mulig at gresset holder til neste planperiode. Banen som er uten undervarme har begrenset bruk på vinterstid. Behovet for rehabilitering vurderes ved den årlige rulleringen av handlingsplanen.

LSK-hallen 11`er kunstgress rehabilitering	Byttet til nytt kunstgress i 2016.
LSK-hallen, kunstgress rehabilitering	Byttet til nytt kunstgress i 2016. Skedsmo Kommune er ikke eier av anlegget, og fotballhaller er ikke satsningsområde. Et bytte av kunstgress i fremtiden må finansieres av LSK selv, men vi åpner for muligheten til å søke spillemidler.
Nylendlia sykkel	Downhill og pumptrackbane. Nylendlia er aktuell for utvikling av sykkelanlegg på sikt med inspirasjon fra Transmatorn i Asker eller Trysil alpinsenter.
Nylendlia skisenter varmetue og heishus	Det er behov for ny/rehabilitering av varmetue/heishus i Nylendlia.
Strømmen stadion, nytt kunstgress	Byttet til nytt kunstgress i 2016
Turnhall	Det er et behov for en turnhall i Skedsmo, og bygging av en turnhall bør etter alt å dømme få prioritet i planperioden fra og med 2021.
Skedsmo stadion, nye garderober	Skedsmo fotballklubb har dokumentert behov for flere garderober på Skedsmo stadion. I påvente av avklaring rundt regulering av Lundjordet, så er den foreløpig på uprioritert liste. Kan ses i sammenheng med rehabilitering av klubbhuset.
LSK kvinner tribuneanlegg	Mangler finansiering for å bli realisert. Skedsmo kommune foreslår at LSK kvinner gjør bane 3 til hovedbane pga eksisterende undervarme i sambruk med LSK UA, og bygger tribune på bane 4. LSK UA kan erstatte tapt treningstid med ny kunstgressbane på bane 2 (uten undervarme).
Fotballhall på Skedsmokorset	Skedsmo Fotballklubb ønsker å bygge en fotballhall for å bedre kapasiteten på baner, også vinterstid.
Hall på Strømmen	Strømmenshallen er tenkt løst som en kombinasjon av en flerbrukshall og en innendørs fotballhall. En tradisjonell flerbrukshall på Strømmen vil måtte ses i sammenheng med at hallidrettene har fått et stort anleggsløft de siste 8 årene. På Strømmen har en fått en dobbel hall på Slora, og hall på Lillestrøm tilknyttet ny sentrumsskole vurderes som viktigere enn en flerbrukshall til på Strømmen. Strømmen stadion vurderes videre som for massivt utnyttet til å realisere et hallbygg på stadionområdet. En fotballhall vurderes derfor som en interkommunal løsning, med lokalisering eventuelt utenfor Skedsmo.

Skedsmo kommune
Kultursektoren
Park- og idrettsavdelingen

Jonas Liesgt. 18
Pb 313, 2001 Lillestrøm